

Тема: Види митних режимів, умови поміщення товарів у митні режими, особливості їх застосування.

План

1. Поняття митного режиму та види митних режимів.
2. Умови поміщення товарів у митні режими, особливості їх застосування.

Література:

1. Митний кодекс України від 13.03.12 №4495-VI.
2. Закон України від 20.10.99 №1172-XIV “Про транзит вантажів”.
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.12 №427 «Про затвердження переліку товарів, які не можуть бути поміщені у митний режим відмови на користь держави».
4. ПКМУ від 27.03.13 №295 «Про деякі питання перебування товарів у митному режимі переробки на митній території України, обмеження і заборони щодо поміщення окремих товарів у зазначений митний режим»
5. Наказ Мінфіну України від 31.05.12 №657 «Про виконання митних формальностей відповідно до заявленого митного режиму»
6. Наказ Мінфіну України від 30.05.12 №633 «Про деякі питання відкриття та експлуатації вільної митної зони комерційного або сервісного типу»
7. Наказ Міністерства фінансів України від 16.07.12 №835 «Про затвердження Порядку надання складським об'єктам статусу "митний склад" та позбавлення такого статусу»
8. Наказ Міністерства фінансів України від 08.06.12 №692 «Про затвердження Порядку подання та розгляду заяв, надання, зупинення дії, анулювання дозволів на відкриття та експлуатацію магазину безмитної торгівлі та форми Заяви на відкриття та експлуатацію магазину безмитної торгівлі»

1. Поняття митного режиму та види митних режимів

Процес переміщення через митний кордон України товарів та транспортних засобів відбувається у відповідності з певними правилами, які регулюються правовими нормами.

Відповідно до статті 4 Митного кодексу України (далі - Кодекс) під митним режимом розуміється - комплекс взаємопов'язаних правових норм, що відповідно до заявленої мети переміщення товарів через митний кордон України визначають митну процедуру щодо цих товарів, їх правовий статус, умови оподаткування і обумовлюють їх використання після митного оформлення. В свою чергу, під митною процедурою розуміються зумовлені метою переміщення товарів через митний кордон України сукупність митних формальностей та порядок їх виконання. Під митними формальностями розуміються - сукупність дій, що підлягають виконанню відповідними особами

і митними органами, а також автоматизованою системою митного оформлення з метою дотримання вимог законодавства України з питань митної справи

З метою застосування законодавства України з питань державної митної справи запроваджуються такі митні режими:

- 1) імпорт (випуск для вільного обігу);
- 2) реімпорт;
- 3) експорт (остаточне вивезення);
- 4) реекспорт;
- 5) транзит;
- 6) тимчасове ввезення;
- 7) тимчасове вивезення;
- 8) митний склад;
- 9) вільна митна зона;
- 10) безмитна торгівля;
- 11) переробка на митній території;
- 12) переробка за межами митної території;
- 13) знищення або руйнування;
- 14) відмова на користь держави.

Головними характеристиками, які класифікують види митних режимів є: напрям переміщення товару (ввіз, вивіз, транзит), мета переміщення через митний кордон України, правила використання, володіння та розпорядження цим товаром у відповідному митному режимі, термін застосування режиму, особливості оподаткування товарів в залежності від митного режиму, застосування до товарів заходів нетарифного регулювання та інших обмежень.

Згідно статті 71 Кодексу декларант має право обрати митний режим, у який він бажає помістити товари, з дотриманням умов такого режиму та у порядку, що визначені Кодексом. Поміщення товарів у митний режим здійснюється шляхом їх декларування та виконання митних формальностей. Митний режим, у який поміщено товари, може бути змінено на інший, за умови дотримання заходів тарифного та нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, встановлених відповідно до закону для товарів, що поміщуються у такий інший митний режим.

2. Умови поміщення товарів у митні режими, особливості їх застосування.

митний режим імпорт (випуск для вільного обігу)

Відповідно до статті 74 імпорт (випуск для вільного обігу) - це митний режим, відповідно до якого іноземні товари після сплати всіх митних платежів, встановлених законами України на імпорт цих товарів, та виконання усіх необхідних митних формальностей випускаються для вільного обігу на митній території України.

Митний режим імпорту може бути застосований до товарів, що надходять на митну територію України, та до товарів, що зберігаються під митним контролем або поміщені в інший митний режим, а також до продуктів переробки товарів, поміщених у митний режим переробки на митній території.

Для поміщення товарів у митний режим імпорту особа, на яку покладається дотримання вимог митного режиму, повинна:

- 1) подати митному органу, що здійснює випуск товарів, документи на такі товари;
- 2) сплатити митні платежі, якими відповідно до законів України обкладаються товари під час ввезення на митну територію України в режимі імпорту;
- 3) виконати встановлені відповідно до закону вимоги щодо заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Переліки документів та відомостей, необхідних для митного контролю та митного оформлення визначено статтею 335 Кодексу.

Правила оподаткування товарів, що переміщуються через митний кордон України, митом, крім особливих видів мита, встановлюються Кодексом та міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Правила оподаткування особливими видами мита встановлюються законами України "Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту", "Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту", "Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну". Правила оподаткування товарів, що переміщуються через митний кордон України, іншими (крім мита) митними платежами встановлюються Податковим кодексом України з урахуванням особливостей, що визначаються Кодексом.

Відповідно до статті 4 Кодексу під заходами нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності розуміються не пов'язані із застосуванням мита до товарів, що переміщуються через митний кордон України, встановлені відповідно до закону заборони та/або обмеження, спрямовані на захист внутрішнього ринку, громадського порядку та безпеки, суспільної моралі, на охорону здоров'я та життя людей і тварин, охорону навколишнього природного середовища, захист прав споживачів товарів, що ввозяться в Україну, а також на охорону національної культурної та історичної спадщини. Також, поняття заходи нетарифного регулювання окреслено у пункті 14.1.61. Податкового кодексу України від 02.12.2010 №2755-VI. Зокрема, під заходами нетарифного регулювання розуміється:

- ліцензування і квотування зовнішньоекономічних операцій;
- застосування спеціальних заходів щодо імпорту товарів в Україну;
- процедура реєстрації зовнішньоекономічних контрактів;
- процедура видачі ліцензій на право імпорту, експорту - спирту, алкогольних напоїв та тютюнових виробів;
- дозвільна система служби експортного контролю;
- сертифікація товарів, що ввозяться в Україну;
- дозвільна система органів державної влади, що здійснюють заходи офіційного контролю;

- реєстрація лікарських засобів, виробів медичного призначення, імунобіологічних препаратів, харчових добавок;
- застосування державного пробірною контролю;

Якщо іноземні товари після ввезення їх на митну територію України були пошкоджені або втрачені внаслідок аварії чи дії обставин непереборної сили або внаслідок протиправних дій третіх осіб, що підтверджується документально, за рішенням декларанта вони можуть бути заявлені митному органу у митний режим імпорту в пошкодженому стані чи у фактичній кількості з додержанням щодо них встановлених відповідно до закону заходів тарифного та нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. У разі втрати товарів після ввезення їх на митну територію України внаслідок протиправних дій третіх осіб митні платежі, встановлені на імпорт таких товарів, підлягають сплаті в повному обсязі у порядку, встановленому Кодексом. За рішенням декларанта або уповноваженої ним особи допускається поміщення пошкоджених товарів в інші митні режими.

У разі встановлення відповідно до закону заборон чи обмежень щодо ввезення на митну територію України відповідних товарів такі товари, випущені у вільний обіг на митній території України за попередніми, тимчасовими або періодичними митними деклараціями, підлягають поміщенню у митний режим імпорту відповідно до умов, які діяли на момент їх випуску у вільний обіг.

митний режим реімпорт

Відповідно до статті 77 Кодексу реімпорт - це митний режим, відповідно до якого товари, що були вивезені або оформлені для вивезення за межі митної території України, випускаються у вільний обіг на митній території України зі звільненням від сплати митних платежів, встановлених законами України на імпорт цих товарів, та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Митний режим реімпорту може бути застосований до товарів, що надходять на митну територію України, та до товарів, що зберігаються під митним контролем або поміщені в інший митний режим.

У митний режим реімпорту можуть бути поміщені товари, які:

- були вивезені за межі митної території України у митному режимі тимчасового вивезення та ввозяться на цю територію до завершення строку дії цього митного режиму у тому самому стані, в якому вони були вивезені, крім природних змін їх якісних та/або кількісних характеристик за нормальних умов транспортування та зберігання, а також змін, що допускаються у разі використання таких товарів у митному режимі тимчасового вивезення;
- були вивезені за межі митної території України у митному режимі переробки за межами митної території та ввозяться на цю територію до завершення

строку дії цього митного режиму у тому самому стані, в якому вони були вивезені, крім природних змін їх якісних та/або кількісних характеристик за нормальних умов транспортування та зберігання;

- були поміщені у митний режим експорту (остаточного вивезення) і повертаються особі, яка їх експортувала, у зв'язку з невиконанням (неналежним виконанням) умов зовнішньоекономічного договору, згідно з яким ці товари поміщувалися у митний режим експорту, або з інших обставин, що перешкоджають виконанню цього договору, якщо ці товари:
  - повертаються на митну територію України у строк, що не перевищує шести місяців з дати вивезення їх за межі цієї території у митному режимі експорту;
  - перебувають у такому самому стані, в якому вони оформлені у митний режим експорту, крім природних змін їх якісних та/або кількісних характеристик за нормальних умов транспортування, зберігання та використання (експлуатації), внаслідок якого були виявлені недоліки, що спричинили реімпорт товарів.

Товари можуть бути також поміщені у митний режим реїмпорту у разі, якщо:

- 1) під час перебування таких товарів за межами митної території України вони піддавалися операціям, необхідним для їх збереження, а також технічному обслуговуванню чи ремонту, необхідність у яких виникла під час перебування за межами митної території України;
- 2) стан таких товарів змінився внаслідок аварії або дії обставин непереборної сили, за умови підтвердження факту аварії або дії обставин непереборної сили в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику;
- 3) у митний режим реїмпорту поміщується лише частина товарів, раніше випущених для вивезення за межі митної території України.

Для поміщення товарів у митний режим реїмпорту особа, на яку покладається обов'язок щодо дотримання вимог митного режиму, повинна:

- ввезти товари на митну територію України не пізніше, ніж у встановлений законодавством строк після їх вивезення за межі митної території України;
- подати митному органу, що здійснює випуск товарів у митному режимі реїмпорту, документи на такі товари;
- надати митному органу документи та відомості, необхідні для ідентифікації товарів, що реїмпортуються.

Окремі положення щодо застосування митного режиму реїмпорту

Застосування митного режиму реїмпорту можливе за умови можливості ідентифікації митним органом товарів, заявлених у цей митний режим, як таких, що були раніше випущені за межі митної території України. До товарів, що вивозяться за межі митної території України з наміром подальшого

реімпорту, засоби забезпечення ідентифікації можуть бути застосовані в момент їх випуску.

Не вимагається застосування засобів забезпечення ідентифікації до тари, піддонів та інших подібних товарів, що не мають індивідуальних ідентифікаційних ознак.

Реімпорт товарів, поміщених у митний режим експорту може бути здійснений експортером цих товарів або його правонаступником. В інших випадках дозволяється застосування митного режиму реімпорту при ввезенні на митну територію України товарів іншою особою, ніж та, що їх вивезла, якщо це виправдано обставинами.

Декларування товарів у митний режим реімпорту може здійснюватися у будь-якому митному органі.

Замість митної декларації для декларування у митний режим реімпорту упаковок, контейнерів, піддонів та транспортних засобів комерційного призначення використовуються документи, що підтверджують попереднє вивезення зазначених товарів за межі митної території України.

Після поміщення у митний режим реімпорту товарів, попередньо вивезених за межі митної території України згідно з митним режимом експорту, суми вивізного мита, сплачені при експорті цих товарів, повертаються особам, які їх сплачували, або їх правонаступникам, у порядку, передбаченому Кодексом. Акцизний податок і податок на додану вартість при поміщенні товарів у митний режим реімпорту справляються відповідно до Податкового кодексу України.

митний режим експорт

Відповідно до статті 82 Кодексу експорт (остаточне вивезення) - це митний режим, відповідно до якого українські товари випускаються для вільного обігу за межами митної території України без зобов'язань щодо їх зворотного ввезення.

Митний режим експорту може бути застосований до товарів, що призначені для вивезення за межі митної території України, та до товарів, що вже вивезені за межі цієї території та перебувають під митним контролем, за винятком товарів, заборонених до поміщення у цей митний режим відповідно до законодавства.

Для поміщення товарів у митний режим експорту особа, на яку покладається дотримання вимог митного режиму, повинна:

- подати митному органу, що здійснює випуск товарів у митному режимі експорту, документи на такі товари;
- сплатити митні платежі, якими відповідно до закону обкладаються товари під час вивезення за межі митної території України у митному режимі експорту;
- виконати вимоги щодо застосування передбачених законом заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності;

- у випадках, встановлених законодавством, подати митному органу дозвіл на проведення зовнішньоекономічної операції з вивезення товарів у третю країну (реекспорт).

Митні органи не вимагають обов'язкового підтвердження прибуття товарів, що експортуються, у пункт призначення за межами митної території України.

У разі встановлення актами законодавства заборон чи обмежень щодо вивезення відповідних товарів за межі митної території України товари, що:

- 1) поміщені в митний режим експорту, випускаються за межі митної території України відповідно до умов, що діяли на момент поміщення цих товарів у зазначений митний режим;
- 2) фактично випущені за межі митної території України за періодичними митними деклараціями, підлягають поміщенню у митний режим експорту відповідно до умов, що діяли на момент фактичного вивезення цих товарів.

митний режим реекспорт

Відповідно до статті 85 Кодексу реекспорт - це митний режим, відповідно до якого товари, що були раніше ввезені на митну територію України або на територію вільної митної зони, вивозяться за межі митної території України без сплати вивізного мита та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Митний режим реекспорту може бути застосований до товарів, які при ввезенні на митну територію України мали статус іноземних та:

- після ввезення на митну територію України перебували під митним контролем та не були поміщені у митний режим (у тому числі у зв'язку з обмеженнями чи заборонами щодо ввезення таких товарів на митну територію України);
- були поміщені у митний режим тимчасового ввезення та вивозяться за межі митної території України у тому самому стані, в якому вони були ввезені на митну територію України, крім природних змін їх якісних та/або кількісних характеристик за нормальних умов транспортування та зберігання, а також змін, що допускаються у разі використання таких товарів у митному режимі тимчасового ввезення;
- були поміщені у митний режим переробки на митній території та вивозяться за межі митної території України у тому самому стані, в якому вони були ввезені на митну територію України, крім природних змін їх якісних та/або кількісних характеристик за нормальних умов транспортування та зберігання, або у вигляді продуктів їх переробки;
- були поміщені у митний режим митного складу та вивозяться за межі митної території України у тому самому стані, в якому вони були ввезені на митну територію України, крім природних змін їх якісних та/або кількісних характеристик за нормальних умов транспортування та зберігання;
- були поміщені у митний режим імпорту і повертаються нерезиденту - стороні зовнішньоекономічного договору, згідно з яким ці товари поміщувалися у

цей режим, у зв'язку з невиконанням (неналежним виконанням) умов цього договору або з інших обставин, що перешкоджають його виконанню, якщо ці товари:

- вивозяться протягом шести місяців з дати поміщення їх у митний режим імпорту;
- перебувають у тому самому стані, в якому вони були ввезені на митну територію України, крім природних змін їх якісних та/або кількісних характеристик за нормальних умов транспортування, зберігання та використання (експлуатації), внаслідок якої були виявлені недоліки, що спричинили реекспорт товарів;
- визнані помилково ввезеними на митну територію України.

Товари можуть бути також поміщені у митний режим реекспорту, якщо:

- під час перебування таких товарів на митній території України вони піддавалися операціям, необхідним для їх збереження, а також технічному обслуговуванню чи ремонту, необхідність у яких виникла під час перебування на митній території України;
- стан таких товарів змінився внаслідок аварії або дії обставин непереборної сили за умови підтвердження факту аварії або дії обставин непереборної сили у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику;
- у митний режим реекспорту поміщується лише частина товарів, раніше ввезених на митну територію України.

У митний режим реекспорту також поміщуються товари, що перебували у митному режимі вільної митної зони, безмитної торгівлі та вивозяться за межі митної території України.

Для поміщення товарів у митний режим реекспорту особа, на яку покладається дотримання вимог митного режиму, повинна:

- 1) подати митному органу, що здійснює випуск товарів, документи на такі товари;
- 2) надати митному органу документи та відомості, необхідні для ідентифікації товарів, що реекспортуються;
- 3) у випадках, встановлених законодавством, подати митному органу дозвіл на проведення зовнішньоекономічної операції з реекспорту цих товарів.

Окремі положення щодо застосування митного режиму реекспорту

Застосування митного режиму реекспорту можливе за умови ідентифікації митним органом товарів, заявлених у цей режим, як таких, що були раніше ввезені на митну територію України.

Для товарів, що ввозяться з наміром подальшого реекспорту, засоби забезпечення ідентифікації можуть бути застосовані на момент їх ввезення на митну територію України.

Не вимагається застосування засобів забезпечення ідентифікації до тари, піддонів та інших подібних товарів, що не мають індивідуальних ідентифікаційних ознак.

Реекспорт товарів, поміщених у митний режим імпорту може бути здійснений імпортером цих товарів або його правонаступником. В інших випадках дозволяється застосування митного режиму реекспорту при вивезенні за межі митної території України товарів іншою особою, ніж та, яка їх ввозила, якщо це виправдано обставинами.

Декларування товарів у митний режим реекспорту може здійснюватися у будь-якому митному органі, якщо інше не передбачено Кодексом.

Товари, що реекспортуються, можуть вивозитися за межі митної території України однією чи кількома партіями. Допускається вивезення товарів, що реекспортуються, за межі митної території України не через той митний орган, через який товари ввозилися на цю територію.

Замість митної декларації для декларування у митний режим реекспорту упаковок, контейнерів, піддонів та транспортних засобів комерційного призначення використовуються документи, що підтверджують попереднє ввезення зазначених товарів на митну територію України.

Після поміщення у митний режим реекспорту товарів, попередньо поміщених у митному режимі імпорту, суми ввізного мита, сплачені при імпорті цих товарів, повертаються особам, які їх сплачували, або їх правонаступникам відповідно до Кодексу. Акцизний податок і податок на додану вартість при поміщенні товарів в митний режим реекспорту справляються відповідно до Податкового кодексу України.

митний режим транзит

Відповідно до статті 90 Кодексу транзит - це митний режим, відповідно до якого товари та/або транспортні засоби комерційного призначення переміщуються під митним контролем між двома митними органами або в межах зони діяльності одного митного органу без будь-якого використання цих товарів, без сплати митних платежів та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Умови переміщення товарів і транспортних засобів комерційного призначення в режимі транзиту

Переміщення товарів у митному режимі транзиту здійснюється як прохідний або внутрішній транзит, або каботажем.

Митний режим транзиту застосовується до товарів, які переміщуються:

- прохідним транзитом від пункту ввезення (пропуску) на митну територію України до пункту вивезення (пропуску) за межі митної території України (у тому числі в межах одного пункту пропуску через державний кордон України);
- внутрішнім транзитом або каботажем:

- від пункту ввезення (пропуску) на митну територію України до митного органу, розташованого на митній території України;
- від митного органу, розташованого на митній території України, до пункту вивезення (пропуску) за межі митної території України;
- від одного пункту, розташованого на митній території України, до іншого пункту, розташованого на митній території України, у тому числі якщо частина цього переміщення проходить за межами митної території України;
- від штучного острова, установки або споруди, створених у виключній (морській) економічній зоні України, на які поширюється виключна юрисдикція України, до митного органу, розташованого на території України, зайнятій сушею, та у зворотному напрямку.

Умови поміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення у митний режим транзиту

Митний режим транзиту може бути застосований як до товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що безпосередньо ввозяться на митну територію України, так і до таких, що перебувають на митній території України.

У митний режим транзиту можуть бути поміщені товари, транспортні засоби комерційного призначення незалежно від їх митного статусу.

У митний режим транзиту можуть бути поміщені будь-які товари, крім заборонених законодавством для ввезення та/або транзиту через митну територію України.

Для поміщення товарів та/або транспортних засобів комерційного призначення у митний режим транзиту особа, на яку покладається дотримання вимог митного режиму, повинна:

- подати митному органу митну декларацію (документ, який відповідно до статті 94 Кодексу використовується замість митної декларації), товарно-транспортний документ на перевезення та рахунок-фактуру (інвойс) або інший документ, який визначає вартість товару;
- у випадках, визначених законодавством, надати митному органу дозвільний документ на транзит через митну територію України, який видається відповідними уповноваженими органами;
- у випадках, встановлених Кодексом, забезпечити виконання зобов'язання із сплати митних платежів відповідно до розділу X Кодексу;
- у разі поміщення товарів на підставі митних декларації окремих типів, запроваджених Конвенцією про процедуру спільного транзиту, забезпечити виконання вимог та зобов'язань, визначених законодавством, яке встановлює основні засади організації та здійснення режиму спільного транзиту товарів.

Відповідно до статті 93 Кодексу товари, транспортні засоби комерційного призначення, що переміщуються у митному режимі транзиту, повинні:

- 1) перебувати у незмінному стані, крім природних змін їх якісних та/або кількісних характеристик за нормальних умов транспортування і зберігання;
- 2) не використовуватися з жодною іншою метою, крім транзиту;
- 3) бути доставленими у митний орган призначення до закінчення строку, визначеного Кодексом, а в разі поміщення товарів на підставі митних декларації окремих типів, запроваджених Конвенцією про процедуру спільного транзиту, - до закінчення строку, визначеного відповідно до законодавства, яке встановлює основні засади організації та здійснення режиму спільного транзиту товарів;
- 4) мати неушкоджені засоби забезпечення ідентифікації у разі їх застосування.

Транспортні засоби комерційного призначення, поміщені у митний режим транзиту, можуть піддаватися операціям з технічного обслуговування та ремонту, потреба в яких виникла під час перебування їх на митній території України.

За умови забезпечення ідентифікації товарів, що переміщуються у режимі транзиту, та дотримання інших вимог, встановлених цим Кодексом, допускається перевезення зазначених товарів транспортним засобом, який здійснює перевезення в межах митної території України товарів, які не перебувають під митним контролем.

Документи, що використовуються для декларування товарів, транспортних засобів комерційного призначення у митний режим транзиту

Для декларування у митний режим транзиту товарів, що переміщуються будь-яким видом транспорту, крім вказаних випадків, використовується митна декларація (у тому числі попередня митна декларація).

У разі транзиту в межах одного пункту пропуску або для декларування товарів, що не є підакцизними, залежно від виду транспорту замість митної декларації може використовуватися авіаційна вантажна накладна (Air Waybill) або коносамент (Bill of Lading).

Для декларування товарів, що не є підакцизними, замість митної декларації залежно від виду транспорту може використовуватися накладна УМВС (СМГС), накладна ЦІМ (СІМ), накладна ЦІМ/УМВС (ЦІМ/СМГС, СІМ/СМГС), книжка МДП (Carnet TIR).

Незалежно від виду транспорту для декларування у митний режим транзиту товарів, транспортних засобів комерційного призначення може використовуватися книжка А.Т.А. або книжка СРД.

Для декларування у митний режим транзиту товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що переміщуються між Європейським Союзом, країнами - членами Європейської асоціації вільної торгівлі, окремими країнами - членами Конвенції про процедуру спільного транзиту та Україною, можуть використовуватися митні декларації окремих типів, що відповідають типам митних декларацій, запроваджених зазначеною Конвенцією.

Згідно статті 95 Кодексу встановлюються такі строки транзитних перевезень залежно від виду транспорту:

- для автомобільного транспорту - 10 діб (у разі переміщення в зоні діяльності однієї митниці - 5 діб);
- для залізничного транспорту - 28 діб;
- для авіаційного транспорту - 5 діб;
- для морського та річкового транспорту - 20 діб;
- для трубопровідного транспорту - 31 доба;
- для трубопровідного транспорту (з перевантаженням на інші види транспорту) - 90 діб.

До зазначених строків не включається:

- час дії обставин непереборної сили чи аварії, що сталася під час перевезення товарів;
- час зберігання товарів під митним контролем (за умови інформування митного органу, який контролює їх переміщення);
- час, необхідний для здійснення інших операцій з товарами, у передбачених випадках, (за умови інформування митного органу, який контролює переміщення цих товарів).

Каботажні перевезення

Відповідно до статті 97 Кодексу під каботажем розуміється перевезення українських та іноземних товарів шляхом завантаження їх на морське (річкове) судно в одному пункті на митній території України і транспортування в інший пункт території України, де здійснюватиметься їх вивантаження. При цьому товари, ввезені на митну територію України морським (річковим) судном, допускаються до каботажного перевезення між митними органами або в межах одного митного органу після їх перевантаження на інше морське (річкове) судно, що ходить під прапором України, або, за умови отримання на це дозволу центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту, на іноземне судно. Іноземні товари перебувають під митним контролем протягом усього часу каботажу.

Каботажні перевезення іноземних товарів на борту морського (річкового) судна разом з українськими товарами здійснюються за умови їх надійної ідентифікації. Якщо забезпечення надійної ідентифікації товарів неможливе, українські товари розміщуються на борту судна окремо від іноземних товарів.

Дозволи на навантаження та/або вивантаження товарів надаються митними органами невідкладно після отримання відповідного звернення.

Якщо судно, що здійснює каботажне перевезення товарів, внаслідок аварії, стихійного лиха або інших обставин, що мають характер непереборної сили, не в змозі досягти одного з місць здійснення митного контролю на митній території України, вивантаження з нього товарів допускається в місцях, де немає митних органів. У таких випадках капітан судна повинен вжити всіх необхідних заходів для забезпечення зберігання цих товарів та інформування митних органів. При цьому товари продовжують перебувати в каботажі.

Відповідно до статті 100 Кодексу для каботажного перевезення товарів митному органу подається документ, що містить перелік товарів, призначених

для такого перевезення, відомості про судно, що здійснюватиме таке перевезення, а також назву українського порту або портів, де повинно здійснюватися вивантаження зазначених товарів. Цей документ після виконання митних формальностей є підставою для здійснення одного каботажного перевезення зазначених у ньому товарів. Митний орган, що виконав митні формальності, повідомляє про це митні органи призначення. При вивантаженні товарів у пункті призначення митному органу подається перелік товарів, що підлягають вивантаженню в цьому пункті.

Згідно статті 102 Кодексу митний режим транзиту завершується вивезенням товарів, транспортних засобів комерційного призначення, поміщених у цей митний режим, за межі митної території України. Таке вивезення здійснюється під контролем митного органу призначення. При вивезенні за межі митної території України товарів, поміщених у митний режим транзиту, окремими партіями митний режим транзиту вважається завершеним після фактичного вивезення за межі митної території України останньої з таких окремих партій.

При ввезенні товарів на митну територію України з метою подальшого їх поміщення у відповідний митний режим митний режим транзиту завершується фактичним доставленням товарів до визначеного митним органом або узгодженого з ним місця доставки.

Митний режим транзиту також завершується поміщенням товарів, транспортних засобів комерційного призначення в інший митний режим при дотриманні вимог, встановлених Кодексом.

Для завершення митного режиму транзиту особою, відповідальною за дотримання вимог митного режиму, до закінчення строку, визначеного статтею 95 Кодексу, митному органу призначення повинні бути представлені товари, поміщені у митний режим транзиту, та митна декларація або інший документ, визначений згідно статті 94 Кодексу. Митний орган призначення після представлення товарів, поміщених у митний режим транзиту, митної декларації або іншого документа, визначеного статтею 94 Кодексу, перевіряє дотримання вимог, встановлених законодавством України з питань державної митної справи до переміщення товарів у митному режимі транзиту, та виконує митні формальності, необхідні для завершення митного режиму транзиту.

Українські товари, що переміщувалися внутрішнім транзитом або каботажом:

- від одного пункту, розташованого на митній території України, до іншого пункту, розташованого на митній території України, у тому числі якщо частина цього переміщення проходить за межами митної території України;
- від штучного острова, установки або споруди, створених у виключній (морській) економічній зоні України, на які поширюється виключна юрисдикція України, до митного органу, розташованого на території України, зайнятій сушею, та у зворотному напрямку, випускаються з-під митного контролю після фактичного доставлення цих товарів до відповідного розташованого на митній території України пункту, визначеного митним органом або узгодженого з ним.

Митний режим транзиту також припиняється у разі конфіскації товарів, їх повної втрати внаслідок аварії або дії обставин непереборної сили, за умови підтвердження факту аварії або дії обставин непереборної сили у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику. У разі припинення митного режиму транзиту, вивезення товарів за межі митної території України не вимагається, а гарантії, надані відповідно до пункту 3 частини четвертої статті 92 Кодексу, підлягають поверненню (вивільненню).

митний режим тимчасового ввезення

Відповідно до статті 103 Кодексу тимчасове ввезення - це митний режим, відповідно до якого іноземні товари, транспортні засоби комерційного призначення ввозяться для конкретних цілей на митну територію України з умовним повним або частковим звільненням від оподаткування митними платежами та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності і підлягають реекспорту до завершення встановленого строку без будь-яких змін, за винятком звичайного зносу в результаті їх використання.

Умови поміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення у митний режим тимчасового ввезення

Митний режим тимчасового ввезення може бути застосований до товарів, що надходять на митну територію України, та до товарів, що зберігаються під митним контролем або поміщені в інший митний режим, який передбачає їх перебування під митним контролем.

Законодавством України з питань державної митної справи можуть бути визначені документи, які використовуються для декларування товарів, транспортних засобів комерційного призначення в митний режим тимчасового ввезення замість митної декларації.

Митний орган, що здійснює випуск товарів, транспортних засобів комерційного призначення у митному режимі тимчасового ввезення, повинен пересвідчитися у можливості ідентифікації цих товарів, транспортних засобів при їх реекспорті. Для ідентифікації товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що поміщуються у митний режим тимчасового ввезення, можуть застосовуватися засоби, передбачені статтею 326 Кодексу. Зазначені засоби застосовуються митними органами тільки у тих випадках, коли комерційні способи забезпечення ідентифікації є недостатніми. Відомості про ідентифікаційні ознаки товарів та/або застосовані засоби ідентифікації в установленому порядку вносяться до МД, або книжки А.Т.А., або іншого документа, передбаченого законодавством України з питань державної митної справи. Для забезпечення ідентифікації товару, що поміщується у митний режим тимчасового ввезення, декларант може надати митному органу два примірники зображення цього товару (фотографії, креслення тощо), завірені підписом та відбитком печатки (за наявності) Декларанта, та електронну копію

такого зображення. Один примірник такого зображення зберігається в митному органі разом з іншими документами, за якими здійснювався випуск товару, а другий з відмітками митного органу повертається Декларанту. Для забезпечення ідентифікації товарів митні органи можуть самостійно виготовляти фотографічні зображення таких товарів. Електронні копії зображень товарів, надані Декларантом, а також виготовлені у разі необхідності митним органом, зберігаються в локальній інформаційній базі митного органу та у разі потреби надсилаються іншим митним органам для забезпечення ідентифікації товарів. Якщо ідентифікація товарів здійснюється шляхом накладення митних забезпечень, то вони повинні бути накладені способом, що унеможлиблює пошкодження товарів унаслідок їх накладення та повторне застосування цих митних забезпечень. За потреби для забезпечення ідентифікації товарів або підтвердження їх незмінного стану можуть залучатися спеціалісти й експерти відповідно до положень статті 327 Кодексу.

Не вимагається застосування засобів забезпечення ідентифікації до тари, піддонів та інших подібних товарів, що не мають індивідуальних ідентифікаційних ознак.

Для поміщення товарів у митний режим тимчасового ввезення особа, відповідальна за дотримання митного режиму, повинна:

- подати митному органу, що здійснює випуск товарів, транспортних засобів комерційного призначення у режимі тимчасового ввезення, документи на такі товари, транспортні засоби, що підтверджують мету їх тимчасового ввезення;
- у випадках, передбачених законодавством, надати митному органу зобов'язання про реекспорт товарів, транспортних засобів комерційного призначення, які тимчасово ввозяться, у строки, встановлені митним органом;
- подати митному органу дозвіл відповідного компетентного органу на тимчасове ввезення товарів, якщо отримання такого дозволу передбачено законодавством;
- сплатити митні платежі відповідно до статті 106 Кодексу або забезпечити виконання зобов'язання із сплати митних платежів відповідно до розділу X Кодексу.

Відповідно до статті 105 Кодексу у митний режим тимчасового ввезення з умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами поміщуються виключно товари, транспортні засоби комерційного призначення, зазначені у статті 189 Кодексу та в Додатках В.1-В.9, С, D до Конвенції про тимчасове ввезення (м. Стамбул, 1990 рік), на умовах, визначених цими Додатками, а також повітряні судна, які ввозяться на митну територію України українськими авіакомпаніями за договорами оперативного лізингу. У разі порушення умов митного режиму тимчасового ввезення особа, відповідальна за дотримання режиму, зобов'язана сплатити суму податкового зобов'язання та пеню відповідно до Податкового кодексу України.

Відповідно до статті 106 Кодексу у митний режим тимчасового ввезення з умовним частковим звільненням від оподаткування митними платежами

відповідно до положень Додатка Е до Конвенції про тимчасове ввезення (м. Стамбул, 1990 рік) можуть поміщуватися товари (за винятком підакцизних), не зазначені у статтях 105, 189 Кодексу, а також у Додатках В.1-В.9, С, D до Конвенції про тимчасове ввезення (м. Стамбул, 1990 рік), або такі, що не відповідають вимогам зазначених Додатків. У разі тимчасового ввезення товарів з умовним частковим звільненням від оподаткування митними платежами за кожний повний або неповний календарний місяць заявленого строку перебування на митній території України сплачується 3 відсотки суми митних платежів, яка підлягала б сплаті у разі випуску цих товарів у вільний обіг на митній території України, розрахованої на дату поміщення їх у митний режим тимчасового ввезення. Сума митних платежів сплачується при поміщенні товарів у митний режим тимчасового ввезення та розраховується за встановлений митним органом строк дії цього митного режиму. У такому ж порядку сплачуються митні платежі у разі продовження строку тимчасового ввезення зазначених товарів відповідно до статті 108 Кодексу.

Загальна сума митних платежів, яка підлягає сплаті за час перебування товарів у митному режимі тимчасового ввезення з умовним частковим звільненням від оподаткування митними платежами, не повинна перевищувати суми, яка підлягала б сплаті у разі випуску цих товарів у вільний обіг на митній території України, розрахованої на дату поміщення їх у митний режим тимчасового ввезення. Сума митних платежів, сплачена на підставі умовного часткового звільнення від оподаткування митними платежами, поверненню не підлягає.

У разі випуску товарів, поміщених у митний режим тимчасового ввезення з умовним частковим звільненням від оподаткування митними платежами, у вільний обіг на митній території України або передачі таких товарів у користування іншій особі митні платежі сплачуються в обсязі, передбаченому законом для ввезення цих товарів на митну територію України у митному режимі імпорту, за відрахуванням суми, вже сплаченої на підставі умовного часткового звільнення цих товарів від оподаткування митними платежами. При цьому за період, коли застосовувалося таке звільнення, підлягають сплаті проценти з сум податкових зобов'язань, що підлягали б сплаті у разі, якщо б щодо таких сум надавалося розстрочення податкових зобов'язань відповідно до розділу II Податкового кодексу України.

Кабінет Міністрів України може встановлювати перелік товарів, які не можуть бути поміщені у митний режим тимчасового ввезення з умовним частковим звільненням від оподаткування митними платежами. Зміст такого переліку повідомляється Депозитарію Конвенції про тимчасове ввезення (м. Стамбул, 1990 рік).

Строки тимчасового ввезення

Строк тимчасового ввезення товарів встановлюється митним органом у кожному конкретному випадку, але не повинен перевищувати трьох років з дати поміщення товарів у митний режим тимчасового ввезення.

Строк тимчасового ввезення транспортних засобів комерційного призначення встановлюється митним органом з урахуванням того, що ці

транспортні засоби повинні бути реекспортовані відразу ж після закінчення транспортних операцій, для яких вони були ввезені. Кінцева дата строку тимчасового ввезення товарів зазначається у документі, за яким здійснюється митне оформлення товарів (МД, книжка А.Т.А. тощо).

З урахуванням мети ввезення товарів та/або транспортних засобів комерційного призначення, особливостей транспортних операцій та інших обставин попередньо встановлений строк тимчасового ввезення товарів та/або транспортних засобів комерційного призначення за письмовою заявою власника цих товарів, транспортних засобів комерційного призначення або уповноваженої ним особи може бути продовжений відповідним митним органом. У разі відмови у продовженні строку тимчасового ввезення митний орган зобов'язаний невідкладно письмово або в електронній формі повідомити особі, яка звернулася із заявою про продовження строку тимчасового ввезення, про причини та підстави такої відмови.

Якщо транспортні засоби комерційного призначення, поміщені у митний режим тимчасового ввезення, не можуть бути своєчасно вивезені за межі митної території України: внаслідок дії обставин, зазначених у статті 192 Кодексу; у разі зберігання таких транспортних засобів під митним контролем (за умови інформування митного органу, який контролює їх переміщення); у разі здійснення інших операцій з такими транспортними засобами у випадках, передбачених Кодексом (за умови інформування митного органу, який контролює їх переміщення); у разі накладення на них арешту (за винятком арешту внаслідок позовів приватних осіб) або вилучення у справі про порушення митних правил, перебіг строку тимчасового ввезення зупиняється на час дії таких обставин, зберігання, арешту (вилучення) або здійснення таких операцій.

Відповідно до статті 109 Кодексу за заявою особи, відповідальної за дотримання митного режиму тимчасового ввезення, митний орган надає дозвіл на передачу права використання режиму тимчасового ввезення щодо товарів будь-якій іншій особі за умови, що така інша особа:

- відповідає вимогам, встановленим Кодексом; та
- приймає на себе зобов'язання особи, відповідальної за дотримання митного режиму тимчасового ввезення.

Для отримання дозволу на передачу права використання митного режиму тимчасового ввезення особа, відповідальна за дотримання митного режиму, подає до митного органу відповідну заяву. Разом із заявою подаються:

- письмова заява особи, що має намір прийняти право використання митного режиму тимчасового ввезення, про прийняття на себе зобов'язань особи, відповідальної за дотримання митного режиму тимчасового ввезення;
- письмова згода особи - нерезидента - сторони зовнішньоекономічного договору, згідно з яким товари тимчасово ввезені на митну територію України, на передачу права використання митного режиму тимчасового ввезення.

Рішення про надання дозволу на передачу права використання митного режиму тимчасового ввезення або про відмову в наданні такого дозволу приймається керівником митного органу або вповноваженою ним посадовою особою згідно з положеннями статті 109 Кодексу та оформлюється шляхом накладення відповідної резолюції на заяві. Про прийняте рішення митного органу зобов'язаний невідкладно письмово або в електронній формі повідомити особу, яка звернулася із заявою.

Забезпечення дотримання вимог митного режиму тимчасового ввезення здійснюється шляхом:

- 1) застосування міжнародного митного документа (книжки А.Т.А. або книжки СРД), що містить чинну міжнародну гарантію сплати митних платежів, встановлених законом на імпорт товарів;
- 2) надання фінансової гарантії у порядку, передбаченому розділом Х Кодексу.

Фінансова гарантія повертається (вивільняється) у порядку, передбаченому розділом Х Кодексу, після завершення режиму тимчасового ввезення.

Гарантія дотримання вимог митного режиму тимчасового ввезення не вимагається щодо:

- 1) устаткування для підготовки радіо- чи телепередач і репортажів, а також транспортних засобів, спеціально пристосованих для використання для цілей радіо- чи телепередач;
- 2) контейнерів, піддонів та упаковок;
- 3) наукового і педагогічного устаткування та матеріалів для забезпечення добробуту мореплавців, що використовуються на борту суден;
- 4) особистих речей;
- 5) товарів, ввезених для спортивних цілей;
- 6) товарів, що ввозяться в рамках прикордонного обігу;
- 7) медичного, хірургічного і лабораторного устаткування, а також будь-яких товарів, таких як автомобілі чи інші транспортні засоби, ковдри, намети, збірні будинки, інших товарів першої необхідності, відправлених як допомога потерпілим від стихійного лиха чи подібних катастроф;
- 8) транспортних засобів комерційного призначення;
- 9) тяглових тварин, тварин, ввезених для перегону на нове пасовисько чи випасання на землях, розташованих у прикордонній смузі (контрольованому прикордонному районі);
- 10) товарів, які тимчасово ввозяться на митну територію України з умовним частковим звільненням від оподаткування митними платежами;
- 11) повітряних суден, які ввозяться на митну територію України українськими авіакомпаніями за договорами оперативного лізингу;
- 12) товарів, які тимчасово ввозяться на митну територію України суб'єктами літакобудування, що підпадають під дію статті 2 Закону України "Про розвиток літакобудівної промисловості", з метою проведення досліджень або випробувань;
- 13) товарів, які тимчасово ввозяться на митну територію України суб'єктами космічної діяльності, що підпадають під дію законів України "Про державну

підтримку космічної діяльності" та "Про космічну діяльність", з метою проведення досліджень або випробувань.

Завершення митного режиму тимчасового ввезення

Митний режим тимчасового ввезення завершується шляхом реекспорту товарів, транспортних засобів комерційного призначення, поміщених у цей митний режим, або шляхом поміщення їх в інший митний режим, що допускається Кодексом, а також у випадках припинення митного режиму тимчасового ввезення.

Якщо заборони або обмеження щодо імпорту, що діяли на момент тимчасового ввезення товарів, скасовано протягом їх перебування у митному режимі тимчасового ввезення, дозволяється завершення митного режиму тимчасового ввезення шляхом випуску товарів для вільного обігу на митній території України.

Митний режим тимчасового ввезення припиняється митним органом у разі конфіскації товарів, транспортних засобів комерційного призначення, їх повної втрати внаслідок аварії або дії обставин непереборної сили за умови підтвердження факту аварії або дії обставин непереборної сили у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику. У разі припинення митного режиму тимчасового ввезення реекспорт товарів, транспортних засобів комерційного призначення не вимагається, а гарантії, надані відповідно до статті 110 Кодексу, підлягають поверненню (вивільненню).

Здійснення контролю за дотриманням вимог митного режиму тимчасового ввезення

Контроль за дотриманням умов митного режиму тимчасового ввезення покладається на митницю оформлення. Окремі митні формальності можуть виконуватись митним органом, у зоні діяльності якого перебувають тимчасово ввезені товари, за рішенням цього митного органу, або за зверненням митниці оформлення, або за дорученням Державної митної служби України, або за зверненням заінтересованої особи в разі наміру цієї особи ініціювати продовження строку тимчасового ввезення товарів, зміну їх митного режиму тощо.

Особа, відповідальна за дотримання режиму тимчасового ввезення, на письмовий запит митниці оформлення невідкладно повідомляє про місцезнаходження товарів, що перебувають у митному режимі тимчасового ввезення. Наявність, стан товарів, що перебувають у режимі тимчасового ввезення, а також їх цільове використання контролюються митними органами із застосуванням форм митного контролю, визначених статтею 336 Кодексу.

Вибірковість та періодичність здійснення митного контролю визначається відповідно до положень статті 320 Кодексу, з урахуванням характеристик товарів, мети, строку та інших умов перебування товарів у режимі тимчасового ввезення.

Для забезпечення контролю за товарами, що перебувають у митному режимі тимчасового ввезення, а також обміну інформацією між митними органами стосовно таких товарів використовується ЄАІС Держмитслужби. До ЄАІС вноситься інформація про митні формальності, що виконуються відносно тимчасово ввезених товарів, зокрема про:

- поміщення товарів у митний режим тимчасового ввезення;
- засоби, застосовані для ідентифікації товарів;
- дозволи, надані митним органом на неодноразове переміщення через митний кордон України товарів протягом строку дії митного режиму тимчасового ввезення;
- дозволи (загальні дозволи) на тимчасове ввезення контейнерів, піддонів, упаковок без оформлення МД або книжки А.Т.А.;
- продовження строку тимчасового ввезення;
- строк, установлений митним органом для реекспорту;
- передачу права використання митного режиму тимчасового ввезення;
- проведення митного огляду;
- складення протоколу про порушення митних правил;
- накладення арешту або тимчасове вилучення тимчасово ввезених товарів у справі про порушення митних правил;
- завершення режиму тимчасового ввезення;
- припинення режиму тимчасового ввезення.

Інформація до ЄАІС вноситься посадовою особою митного органу, яким здійснюється відповідна митна формальність, невідкладно після її виконання.

митний режим тимчасове вивезення

Відповідно до статті 113 Кодексу тимчасове вивезення - це митний режим, відповідно до якого українські товари або транспортні засоби комерційного призначення вивозяться за межі митної території України з умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності і підлягають реімпорту до завершення встановленого строку без будь-яких змін, за винятком звичайного зносу в результаті їх використання.

Умови поміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення у митний режим тимчасового вивезення

Митний режим тимчасового вивезення може бути застосований до товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що безпосередньо вивозяться за межі митної території України.

Митний орган, що здійснює випуск товарів, транспортних засобів комерційного призначення у митному режимі тимчасового вивезення, повинен пересвідчитися у можливості ідентифікації цих товарів, транспортних засобів при їх реімпорті. Для забезпечення ідентифікації товарів, транспортних засобів комерційного призначення, можуть застосовуватися засоби, передбачені

частинами другою і третьою статті 326 Кодексу. Митні органи застосовують зазначені засоби тільки у тих випадках, коли комерційні способи ідентифікації є недостатніми. Не вимагається застосування засобів забезпечення ідентифікації до тари, піддонів та інших подібних товарів, що не мають індивідуальних ідентифікаційних ознак.

Для поміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення у митний режим тимчасового вивезення особа, відповідальна за дотримання митного режиму, повинна:

- 1) подати митному органу, що здійснює випуск товарів, транспортних засобів комерційного призначення у режимі тимчасового вивезення, документи на такі товари, транспортні засоби, що підтверджують мету їх тимчасового вивезення;
- 2) у випадках, передбачених законодавством, надати митному органу зобов'язання про реімпорт товарів, транспортних засобів комерційного призначення, які тимчасово вивозяться, у строки, встановлені митним органом;
- 3) подати митному органу дозвіл відповідного компетентного органу на тимчасове вивезення товарів, якщо отримання такого дозволу передбачено законодавством.

Відповідно до статті 116 Кодексу строк тимчасового вивезення товарів, транспортних засобів комерційного призначення встановлюється митним органом у кожному конкретному випадку, але не повинен перевищувати трьох років з дати поміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення у зазначений митний режим. З урахуванням мети тимчасового вивезення товарів, транспортних засобів комерційного призначення та інших обставин строк, тимчасового вивезення, може бути продовжений відповідним митним органом.

За заявою особи, відповідальної за дотримання митного режиму тимчасового вивезення, митний орган надає дозвіл на передачу права використання режиму тимчасового вивезення щодо товарів, транспортних засобів комерційного призначення будь-якій іншій особі за умови, що така інша особа:

- 1) відповідає вимогам, встановленим Кодексом; та
- 2) бере на себе зобов'язання особи, відповідальної за дотримання митного режиму тимчасового вивезення.

При поміщенні товарів, транспортних засобів комерційного призначення у митний режим тимчасового вивезення та їх реїмпорту до закінчення строку, встановленого митним органом, до цих товарів, транспортних засобів застосовується умовне повне звільнення від оподаткування митними платежами.

Митний режим тимчасового вивезення завершується шляхом реїмпорту товарів, транспортних засобів комерційного призначення, поміщених у цей митний режим, або поміщення їх в інший митний режим, що допускається Кодексом, а також у випадках припинення митного режиму тимчасового вивезення.

Якщо заборони або обмеження щодо експорту, що діяли на момент тимчасового вивезення товарів, скасовано протягом їх перебування у митному

режимі тимчасового вивезення, дозволяється завершення митного режиму тимчасового вивезення шляхом випуску товарів у митному режимі експорту.

Митний режим тимчасового вивезення припиняється митним органом у разі конфіскації товарів, транспортних засобів комерційного призначення, їх повної втрати внаслідок аварії або дії обставин непереборної сили, за умови підтвердження факту аварії або дії обставин непереборної сили у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику. У разі припинення митного режиму тимчасового вивезення товарів, транспортних засобів комерційного призначення їх реімпорт не вимагається.

Митний режим митний склад

Відповідно до статті 121 Кодексу митний склад - це митний режим, відповідно до якого іноземні або українські товари зберігаються під митним контролем із умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

У митний режим митного складу можуть поміщатися будь-які товари, за винятком:

- 1) товарів, заборонених до ввезення в Україну, вивезення з України та транзиту через територію України;
- 2) товарів, строк придатності для споживання або використання яких закінчився;
- 3) товарів, що надходять в Україну як гуманітарна допомога;
- 4) живих тварин;
- 5) електроенергії, що переміщується лініями електропередачі.

Для поміщення товарів у митний режим митного складу митному органу подаються:

- митна декларація;
- товарно-транспортний документ на перевезення;
- рахунок (інвойс) або інший документ, який визначає вартість товару.

Товари, що поміщуються у митний режим митного складу, декларуються митному органу утримувачем митного складу.

Розміщення на митному складі товарів, поміщених в інші, ніж митний склад, митні режими (транзиту, тимчасового ввезення, переробки на митній території, експорту, тимчасового вивезення, переробки за межами митної території) для їх зберігання, перевантаження або дозавантаження транспортного засобу здійснюється на підставі митної декларації, раніше оформленої відповідно до таких інших митних режимів, або документа, що її замінював, - накладної УМВС (СМГС), накладної ЦІМ (СІМ), накладної ЦІМ/УМВС (ЦІМ/СМГС, СІМ/СМГС), книжки МДП (Carnet TIR) тощо. У цьому разі поміщення таких товарів у митний режим митного складу не відбувається. Товари, що вивантажуються на митний склад і призначені для

зберігання більше ніж на 90 днів, підлягають поміщенню у митний режим митного складу.

У разі надходження товарів у складі консолідованих вантажів з метою подальшої доставки в митний орган призначення при перевантаженні таких товарів з одного транспортного засобу на інший їх розміщення на митному складі або поміщення у митний режим митного складу не є обов'язковим.

Митним органам для поміщення товарів у митний режим митного складу забороняється вимагати:

- 1) подання інших, ніж зазначені вище, документів (у тому числі документів, які видаються державними органами для здійснення митного контролю та митного оформлення товарів);
- 2) проведення заходів офіційного контролю.

В якості митного складу можуть виступати відповідним чином облаштовані складське приміщення, резервуар, холодильна чи морозильна камера, критий чи відкритий майданчик, призначені для зберігання товарів під митним контролем.

Митний склад може бути закритого або відкритого типу.

Митний склад закритого типу призначається виключно для зберігання під митним контролем товарів, що переміщуються через митний кордон України згідно із зовнішньоекономічними договорами (контрактами), що укладаються утримувачем цього складу або учасниками об'єднання підприємств, учасником якого є утримувач складу.

Митний склад відкритого типу призначається для зберігання під митним контролем товарів, що переміщуються через митний кордон України згідно із зовнішньоекономічними договорами (контрактами), укладеними як утримувачем цього складу, так і будь-якими іншими особами.

Утримувачем митного складу відкритого типу може бути суб'єкт господарювання, що має дозвіл на здійснення митної брокерської діяльності

Надання складським об'єктам статусу "митний склад" здійснюється шляхом внесення інформації про суб'єкта господарювання до Реєстру митних складів.

Вимоги до облаштування митних складів

Утримувач митного складу (далі - МС) забезпечує:

- наявність прилеглої до МС території з твердим покриттям, обладнаної для стоянки вантажних транспортних засобів;
- наявність і функціонування на в'їзді прилеглої до МС території контрольно-пропускної системи, що забезпечує реєстрацію та облік транспортних засобів, які доставляють товари на МС. Якщо МС має статус зони прибуття автотранспорту, контрольно-пропускна система повинна забезпечувати автоматичну фіксацію (зчитування) даних реєстраційних номерних знаків транспортних засобів, вагу транспортних засобів та внесення цієї інформації до системи електронного обліку;
- цілодобову охорону та/або функціонування охоронної та протипожежної сигналізації (крім функціонування таких сигналізацій на майданчиках), наявність засобів пожежогасіння;

- освітлення МС та прилеглої до МС території згідно із санітарними нормами й правилами;
- наявність сертифікованого (повіреного) спеціального обладнання для зважування товарів (з урахуванням специфіки товарів), а на МС, призначеному для зберігання наливних чи насипних товарів, - сертифікованих (повірених) засобів обліку таких товарів і контролю за ними;
- наявність рампи, оглядового майданчика, навантажувально-розвантажувальної техніки (з урахуванням специфіки МС);
- проведення навантажувально-розвантажувальних операцій на МС або на прилеглий до МС території;
- наявність і функціонування системи відеоконтролю (далі - СВК) для нагляду за в'їздами на прилеглу територію МС та виїздами з неї, воротами та дверними отворами МС, через які здійснюється розміщення товарів на склад або випуск товарів зі складу, фіксування такого відображення для виявлення несанкціонованого вилучення товарів і транспортних засобів, що перебувають під митним контролем, а також ведення відповідного архіву;
- безперешкодний доступ посадових осіб митниці до СВК;
- можливість накладення на ворота та двері МС не менше ніж двох засобів забезпечення;
- обладнання ґратами вікон (за їх наявності), якщо як МС використовується приміщення;
- наявність каналів і засобів зв'язку для роботи посадових осіб митниці та інших державних контролюючих органів (у разі їх розміщення).

Порядок внесення до Реєстру МС

Інформація до бази даних Держмитслужби України вноситься посадовою особою митного органу за допомогою програмно-інформаційного комплексу Єдиної автоматизованої інформаційної системи Держмитслужби.

Суб'єкт господарської діяльності, який має намір відкрити МС, подає до митного органу заяву про відкриття МС (зразок заяви наведено в додатку 3 до Порядку надання складським об'єктам статусу "митний склад" та позбавлення такого статусу, затвердженого наказом Мінфіну України від 16.07.2012 №835).

До заяви додаються:

- 1) засвідчені у визначеному законодавством порядку копії документів, що підтверджують право власності на складські об'єкти або право користування ними;
- 2) засвідчені заявником копії:
  - акта прийняття до експлуатації системи передавання тривожних сповіщень (щодо пожежної сигналізації);
  - наказу підприємства про створення власного підрозділу охорони та положення про такий підрозділ. У разі відсутності власного підрозділу

охорони надається копія договору про надання послуг з охорони приміщень, територій з відповідними територіальними органами МВС України або підприємством, яке має ліцензію МВС України на провадження господарської діяльності з надання послуг з охорони власності та громадян. У такому випадку разом з договором надається копія такої ліцензії;

- дозволу на початок роботи новостворених підприємств, введення в експлуатацію нових і реконструйованих виробничих, жилих об'єктів та об'єктів іншого призначення;
- висновку державної санітарно-епідеміологічної експертизи діючих об'єктів;
- загального плану території, на якій знаходяться об'єкти, які планується використовувати як МС, із зазначенням місцезнаходження й лінійних розмірів цих складських об'єктів, з позначенням розташування СВК, під'їзних шляхів, схеми руху транспортних засобів та плану кожного об'єкта МС (із зазначенням розміщення вікон, дверей, воріт, внутрішнього обладнання тощо);
- технологічної схеми із зазначенням засобів контролю та обліку (для МС, призначених для зберігання наливних та насипних товарів);
- технічних паспортів на обладнання СВК;

3) проект процедури експлуатації МС.

Митним органом у строк, що не перевищує 10 робочих днів з дати отримання заяви, здійснюється огляд складських об'єктів, прилеглої до МС території, перевірка відомостей, зазначених у поданих документах. Для суб'єкта господарювання, який має намір відкрити та експлуатувати МС відкритого типу, перевіряється наявність відомостей про нього в реєстрі митних брокерів. За результатами огляду оформлюється акт, складання якого передбачено статтею 343 Митного кодексу України. У разі визнання відповідності складського об'єкта вимогам, встановленим Порядком, затвердженим наказом Мінфіну України від 16.07.2012 №835, митний орган у строк, що не перевищує 3 робочих днів з дати складання акта, видає наказ про прийняття рішення щодо надання дозволу на відкриття та експлуатацію митного складу, затверджує Процедуру, погоджену утримувачем МС, і не пізніше наступного робочого дня після затвердження Процедури направляє електронною поштою до Держмитслужби України лист-повідомлення для внесення складського об'єкта до Реєстру МС.

Протягом одного робочого дня з дня отримання листа-повідомлення уповноважена посадова особа митного органу вносить інформацію до Реєстру МС. Протягом трьох робочих днів з дати прийняття рішення про надання Дозволу митний орган направляє заявнику витяг з Реєстру МС.

Реєстр МС ведеться в електронному вигляді за допомогою програмно-інформаційного комплексу ЄАІС. Реєстраційний номер МС є унікальним і формується за такою схемою:

М/XXXX/A/B,

де М - маркер, який вказує на належність цього реєстраційного номера МС (зазначається як "М");

XXXX (2-5 - символи реєстраційного номера МС формуються в порядку зростання, починаючи з 0001) - порядковий номер МС у загальному переліку митних складів;

А - літерний код типу МС:

"Z" - МС закритого типу;

"V" - МС відкритого типу;

В (символи 7-8) - відображають історію Дозволу. Порядкові номери переоформлених Дозволів присвоюються у порядку зростання, починаючи з 01.

Символи 7-8 реєстраційного номера МС формуються таким чином:

при отриманні підприємством Дозволу зазначається "00", у разі переоформлення Дозволу вперше - "01", при переоформленні Дозволу вдруге - "02" і так далі.

Строки зберігання товарів у митному режимі митного складу

Відповідно до статті 125 Кодексу строк зберігання товарів у митному режимі митного складу не може перевищувати 1095 днів від дня поміщення цих товарів у зазначений митний режим.

Строк зберігання в митному режимі митного складу підакцизних товарів, іноземних товарів, які були попередньо поміщені у митні режими транзиту, тимчасового ввезення або переробки на митній території України, а також продуктів переробки не може перевищувати 365 днів від дня поміщення їх у митний режим митного складу.

Іноземні товари, що зберігаються в митному режимі митного складу, до закінчення строку їх придатності або строків зберігання, установлених згідно Кодексу, повинні бути задекларовані для ввезення на митну територію України в іншому митному режимі або реекспортовані. Якщо іноземні товари під час зберігання в митному режимі митного складу були зіпсовані або ушкоджені внаслідок аварії чи дії обставин непереборної сили, такі товари за умови належного підтвердження зазначених фактів дозволяється декларувати для вільного обігу на митній території України так, ніби вони були ввезені в зіпсованому (ушкодженому) стані.

Строк зберігання у митному режимі митного складу товарів, призначених для експорту, не може перевищувати одного року з дати поміщення їх у цей режим. До закінчення зазначеного строку такі товари повинні бути вивезені за межі митної території України.

У разі невиконання вимог частин першої - четвертої статті 125 Кодексу щодо розпорядження товарами, що зберігаються в митному режимі митного складу, утримувач митного складу повинен протягом 30 днів після закінчення строку зберігання цих товарів у митному режимі митного складу передати їх на склад митного органу, а в разі закінчення строку придатності зазначених товарів - задекларувати їх у митний режим знищення або руйнування.

З товарами, що зберігаються на митному складі, без дозволу митного органу можуть проводитися прості складські операції, необхідні для забезпечення збереження цих товарів:

- 1) переміщення товарів у межах складу з метою раціонального розміщення;
- 2) чищення;
- 3) провітрювання;
- 4) створення оптимального температурного режиму зберігання;
- 5) сушіння (у тому числі із створенням потоку тепла);
- 6) захист від корозії;
- 7) боротьба із шкідниками;
- 8) інвентаризація.

Власник товарів, що зберігаються в митному режимі митного складу на митному складі, або уповноважена ним особа з дозволу митного органу може проводити підготовку таких товарів до продажу (відчуження) та транспортування: консолідація та подрібнення партій, формування відправлень, сортування, пакування, перепакування, маркування, навантаження, вивантаження, перевантаження, взяття проб і зразків товарів та інші подібні операції.

Операції, що проводяться з товарами, що зберігаються в митному режимі митного складу на митному складі, не повинні змінювати характеристик, за якими ці товари були класифіковані згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності.

З дозволу митного органу та за умови надання фінансової гарантії відповідно до розділу X Кодексу товари, поміщені у митний режим митного складу, можуть тимчасово з наступним поверненням вивозитися з митного складу на строк, обумовлений метою такого вивезення, але не більший ніж 45 днів. Не підлягають тимчасовому випуску з наступним поверненням товари, що використовуватимуться для виробництва, упаковки, експлуатації природних ресурсів, будівництва, ремонту чи обслуговування, виконання земляних або інших подібних робіт.

Згідно статті 128 Кодексу допускається передача права власності на іноземні товари, поміщені у митний режим митного складу. Інформація про власника таких товарів надається митному органу під час випуску зазначених товарів з митного складу. Якщо зміна власника товару передбачає вивезення товару з території України, таке вивезення здійснюється на підставі нових товаросупровідних документів і митної декларації (документа, що її замінює).

Митний режим митного складу завершується шляхом поміщення товарів, поміщених у цей митний режим, в інший митний режим, що допускається Кодексом, а також у разі припинення митного режиму митного складу.

Якщо встановлені законом заборони або обмеження щодо імпорту чи експорту відповідних товарів, що діяли під час перебування цих товарів у митному режимі митного складу, скасовано, дозволяється завершення митного режиму митного складу шляхом експорту зазначених товарів або випуску їх для вільного обігу на митній території України.

Митний режим митного складу припиняється митним органом у разі:

- 1) передачі товарів на склад митного органу у зв'язку із закінченням строків зберігання в режимі митного складу;
- 2) конфіскації товарів;
- 3) повної втрати товарів унаслідок аварії або дії обставин непереборної сили, за умови підтвердження факту аварії або дії обставин непереборної сили у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

У разі припинення митного режиму митного складу поміщення цих товарів у інший митний режим не вимагається, а фінансові гарантії, надані відповідно до частини четвертої статті 127 Кодексу, підлягають поверненню (вивільненню).

Після перебування на митному складі товари, оформлені у митні режими експорту, реекспорту, транзиту, тимчасового вивезення, переробки за межами митної території України, повинні бути в установленій відповідно до Кодексу строк вивезені за межі митної території України або поміщені в інший митний режим, який дозволяється щодо таких товарів.

У разі поміщення товарів, що зберігаються на митному складі в митному режимі митного складу, в інший митний режим та у випадках, визначених частиною п'ятою статті 129 Кодексу, митний орган встановлює строк для вивезення зазначених товарів з митного складу, виходячи з наявних транспортних засобів та навантажувально-розвантажувальної техніки, але не менший, ніж п'ять робочих днів.

митний режим вільна митна зона

Відповідно до статті 130 Кодексу вільна митна зона - це митний режим, відповідно до якого іноземні товари ввозяться на територію вільної митної зони та вивозяться з цієї території за межі митної території України із звільненням від оподаткування митними платежами та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, а українські товари ввозяться на територію вільної митної зони із оподаткуванням митними платежами та застосуванням заходів нетарифного регулювання.

Товари, поміщені в митний режим вільної митної зони, протягом усього строку перебування у цьому режимі перебувають під митним контролем.

Операції з товарами, поміщеними у митний режим вільної митної зони

Операції з поміщеними у митний режим вільної митної зони товарами, що знаходяться на територіях вільних митних зон комерційного типу, обмежуються лише простими складськими операціями, необхідними для забезпечення збереження цих товарів: переміщення товарів у межах вільної митної зони з метою раціонального розміщення, чищення, провітрювання, створення оптимального температурного режиму зберігання, сушіння (у тому числі із створенням потоку тепла), захист від корозії, боротьба із шкідниками, інвентаризація. Також допускаються подрібнення партій, формування

відправлень, сортування, пакування, перепакування, маркування, навантаження, вивантаження, перевантаження та інші подібні операції.

З поміщеними у митний режим вільної митної зони товарами, що знаходяться на територіях вільних митних зон сервісного типу, дозволяється здійснення операцій, пов'язаних із ремонтом, модернізацією, будівництвом повітряних, морських і річкових суден, інших плавучих засобів, їх складових частин, а також операцій, які проводяться у вільних митних зон комерційного типу, необхідність у яких виникла у зв'язку з експлуатацією вільної митної зони цього типу.

Переліки видів товарів, які можуть бути поміщені у митний режим вільної митної зони з метою розміщення на територіях вільних митних зон промислового типу, та виробничих операцій, які можуть здійснюватися з такими товарами, визначаються окремими законами України для кожної такої зони.

Умови поміщення товарів у митний режим вільної митної зони

Поміщення українських товарів у митний режим вільної митної зони для цілей оподаткування вважається експортом цих товарів.

Іноземні товари, що ввозяться на територію вільної митної зони, допускаються на зазначену територію з умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами.

Поміщення товарів у митний режим вільної митної зони, а також зміна цього митного режиму здійснюються митним органом, у зоні діяльності якого знаходиться така зона.

Для поміщення іноземних товарів у митний режим вільної митної зони та розміщення їх на територіях вільних митних зон комерційного типу, що розташовані в морських, річкових портах чи аеропортах, в межах яких є пункти пропуску через державний кордон України, використовуються транспортні або комерційні документи, які містять опис таких товарів та супроводжують їх при ввезенні.

Для допуску товарів на територію вільної митної зони гарантії, передбачені розділом X Кодексу, не застосовуються. Гарантії щодо переміщення іноземних товарів між митними органами або в межах зони діяльності одного митного органу у зв'язку з необхідністю їх ввезення на територію вільної митної зони (випуску з такої території) застосовуються відповідно до норм Кодексу.

Товари можуть перебувати в митному режимі вільної митної зони на території вільної митної зони протягом усього часу функціонування відповідної вільної митної зони.

Дозволяється передача права власності на товари, поміщені у митний режим вільної митної зони.

Митний режим вільної митної зони завершується шляхом реекспорту товарів, поміщених у цей митний режим, або поміщення їх у інший митний режим, а також у випадках припинення митного режиму вільної митної зони.

Для реекспорту іноземних товарів, поміщених у митний режим вільної митної зони відповідно до частини четвертої статті 132 Кодексу, використовуються транспортні або комерційні документи, які містять опис таких товарів та супроводжують їх при вивезенні.

Митний режим вільної митної зони припиняється митним органом у разі:

- 1) конфіскації товарів;
- 2) повної втрати товарів унаслідок аварії або дії обставин непереборної сили, за умови підтвердження факту аварії або дії обставин непереборної сили у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Випуск у вільний обіг продуктів переробки товарів, поміщених у митний режим вільної митної зони, здійснюється зі сплатою митних платежів та процентів, що підлягали б сплаті у разі перенесення строків сплати митних платежів у зв'язку з наданням розстрочення або відстрочення їх сплати відповідно до статті 100 Податкового кодексу України.

Відходи (залишки), що утворилися в результаті здійснення операцій з іноземними товарами у вільній митній зоні і мають господарську цінність та/або можуть бути утилізовані, у разі вивезення за межі вільної митної зони підлягають поміщенню в цьому стані у відповідний митний режим. За бажанням декларанта відходи (залишки) можуть декларуватися за одним класифікаційним кодом згідно з УКТ ЗЕД за умови, що цьому коду відповідає найбільша ставка мита. Якщо до окремих товарів, які входять до зазначеної партії, застосовуються передбачені законом заходи нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, такий спосіб декларування не звільняє декларанта від додержання зазначених заходів щодо цих товарів. Інші відходи, ніж зазначені вище, з дозволу митного органу підлягають видаленню відповідно до законодавства України.

Розпорядження товарами, що знаходяться на території вільної митної зони промислового типу, в разі скасування на її території митного режиму вільної митної зони

Протягом 90 днів від дати скасування митного режиму вільної митної зони на території вільної митної зони промислового типу поміщені в митний режим вільної митної зони товари, що знаходяться на території цієї зони, повинні бути переміщені власником або уповноваженою ним особою на територію іншої вільної митної зони, реекспортовані чи задекларовані до іншого митного режиму. Законами України можуть визначатися більш тривалі строки розпорядження товарами, зазначеними у частині першій статті 140 Кодексу.

митний режим безмитної торгівлі

Відповідно до статті 140 Кодексу безмитна торгівля - це митний режим, відповідно до якого товари, не призначені для вільного обігу на митній території України, знаходяться та реалізуються для вивезення за межі митної

території України під митним контролем у пунктах пропуску (пунктах контролю) через державний кордон України, відкритих для міжнародного сполучення, та на повітряних, водних або залізничних транспортних засобах комерційного призначення, що виконують міжнародні рейси, з умовним звільненням від оподаткування митними платежами, установленими на імпорт та експорт таких товарів, та без застосування до них заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, а також без проведення заходів офіційного контролю.

Поміщення товарів у митний режим безмитної торгівлі

У митний режим безмитної торгівлі поміщуються іноземні та українські товари, які ввозяться з-за меж митної території України або вивозяться з митної території України.

У митний режим безмитної торгівлі поміщуються будь-які товари, крім товарів, заборонених до ввезення в Україну, вивезення з України і транзиту через територію України, товарів, що надходять в Україну як гуманітарна допомога, живих тварин.

Іноземні товари поміщуються у митний режим безмитної торгівлі з умовним звільненням від оподаткування митними платежами.

Поміщення українських товарів у митний режим безмитної торгівлі для цілей оподаткування вважається експортом цих товарів.

Для поміщення товарів у митний режим безмитної торгівлі забезпечення виконання обов'язку із сплати митних платежів відповідно до розділу X Кодексу не вимагається. Забезпечення виконання обов'язку із сплати митних платежів при переміщенні іноземних товарів між митними органами або між різними пунктами пропуску в межах зони діяльності одного митного органу у зв'язку з необхідністю їх ввезення у приміщення магазину безмитної торгівлі або випуску з такого приміщення здійснюється відповідно до розділу X Кодексу.

Поміщення товарів у митний режим безмитної торгівлі, а також зміна цього митного режиму здійснюється митним органом, у зоні діяльності якого розташований відповідний магазин безмитної торгівлі.

Відповідно до статті 142 Кодексу товари можуть перебувати в митному режимі безмитної торгівлі протягом всього строку їх придатності для споживання та/або використання. Товари, поміщені в митний режим безмитної торгівлі, протягом всього строку перебування у цьому режимі знаходяться під митним контролем.

Українські та іноземні товари, які використовуються магазином безмитної торгівлі в рекламних та/або презентаційних цілях і не призначені для реалізації зазначеним магазином, розміщуються у магазині безмитної торгівлі у тому ж порядку та на тих же умовах, що й товари, призначені для реалізації.

Митний режим безмитної торгівлі завершується шляхом реекспорту товарів, поміщених у цей митний режим, або поміщення їх у інший митний режим, що допускається Кодексом, а також у випадках припинення митного режиму безмитної торгівлі.

У разі псування товарів, поміщених у митний режим безмитної торгівлі, ці товари підлягають поміщенню у митний режим знищення або руйнування утримувачем магазину безмитної торгівлі.

Митний режим безмитної торгівлі припиняється митним органом у разі:

- 1) конфіскації товарів;
- 2) повної втрати товарів унаслідок аварії або дії обставин непереборної сили, за умови підтвердження факту аварії або дії обставин непереборної сили у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику;
- 3) списання товарів (крім підакцизних), що використовуються магазином безмитної торгівлі виключно в рекламних та/або презентаційних цілях і не призначені для реалізації, на підставі документів бухгалтерського обліку. Граничні обсяги товарів, щодо яких митний режим безмитної торгівлі може бути припинений митним органом, встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Реалізація, збереження товарів, поміщених у митний режим безмитної торгівлі, здійснюється у магазинах безмитної торгівлі. Під магазином безмитної торгівлі розуміється спеціалізований торговельний заклад, розташований у пункті пропуску через державний кордон України, відкритому для міжнародного сполучення, а також на повітряному або водному транспортному засобі комерційного призначення, що виконує міжнародні рейси, та призначений для реалізації товарів, поміщених у митний режим безмитної торгівлі.

Дозвіл на відкриття та експлуатацію магазину безмитної торгівлі надається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, разом із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері захисту державного кордону.

Магазини безмитної торгівлі здійснюють продаж товарів громадянам, які виїжджають за межі митної території України, а також пасажиром міжнародних рейсів, які виконуються повітряними та водними транспортними засобами комерційного призначення, що експлуатуються резидентами. Реалізація магазинами безмитної торгівлі товарів, поміщених у митний режим безмитної торгівлі, підприємствам забороняється.

Магазини безмитної торгівлі в установленому порядку здійснюють торгівлю всіма видами продовольчих і непродовольчих товарів, крім товарів, які відповідно до закону заборонені до ввезення в Україну, вивезення з України та транзиту через територію України, та товарів за товарними позиціями 2701 - 2716 згідно з УКТ ЗЕД. Правила продажу товарів магазинами безмитної торгівлі громадянам затверджені ПКМУ від 17.07.2003 №1089 із змінами і доповненнями.

Факт продажу товару підтверджується касовим або товарним чеком з послідовною нумерацією (у двох примірниках), у якому повинні зазначатися номер рейсу або реквізити документа, який посвідчує особу, з відміткою про проходження митного контролю, ідентифікаційний код товару і його вартість.

Оригінал чека видається пасажирові, який придбав товар, а копія зберігається у магазині безмитної торгівлі протягом не менш як трьох років.

Товари, що реалізуються магазином безмитної торгівлі, повинні мати відповідне маркування, яке дає змогу їх легко ідентифікувати. Вид і метод маркування товарів затверджується керівником митного органу, в зоні діяльності якого відкрито магазин.

Посадові особи митного органу під час виконання службових обов'язків мають право доступу до приміщень магазину безмитної торгівлі у будь-який час. Маркування товарів проводиться на складі магазину безмитної торгівлі у триденний строк після їх надходження та митного оформлення.

На складі магазину безмитної торгівлі дозволяється здійснювати розпакування, пакування, перепакування та проводити операції, пов'язані із забезпеченням зберігання товарів і підготовкою їх до продажу.

Приміщення магазину безмитної торгівлі може включати в себе:

- 1) торговельний зал (зали), у тому числі бари та пункти громадського харчування;
- 2) допоміжні приміщення;
- 3) склади магазину, в тому числі склади для товарів, що реалізуються в торговельних залах, розташованих у різних пунктах пропуску, та переміщуються між ними виключно під митним контролем, та для майна, яке використовується у таких залах для реалізації зазначених товарів.

Розташування магазинів безмитної торгівлі та умови реалізації в них товарів повинні виключати можливість безпосереднього ввезення цих товарів для споживання на митній території України. У приміщенні магазину безмитної торгівлі створюється зона митного контролю.

Утримувач магазину безмитної торгівлі зобов'язаний:

- 1) своєчасно декларувати митному органу, в зоні діяльності якого знаходиться магазин, товари, що надходять до магазину чи вибувають з магазину, у тому числі товарні нестачі, що виникли не внаслідок умисних дій утримувача магазину, та подавати всі документи, необхідні для здійснення митного контролю та митного оформлення цих товарів;
- 2) виключити можливість надходження товарів до магазину та вживати всіх можливих заходів щодо запобігання вилученню товарів з магазину поза митним контролем, у тому числі виникненню товарних нестач;
- 3) дотримуватися положень Кодексу та інших законодавчих актів України щодо умов діяльності магазинів безмитної торгівлі;
- 4) вести облік товарів, що надходять до магазину безмитної торгівлі та реалізуються ним, і щоквартально подавати митному органу, в зоні діяльності якого знаходиться магазин, звіт про рух товарів у магазині за формою, встановленою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

митний режим переробки на митній території

Відповідно до статті 147 Кодексу переробка на митній території - це митний режим, відповідно до якого іноземні товари піддаються у встановленому законодавством порядку переробці без застосування до них заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, за умови подальшого реекспорту продуктів переробки.

Поміщення товарів у митний режим переробки на митній території здійснюється з умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами. Заходи гарантування додержання митного режиму переробки на митній території застосовуються до товарів, визначених Кабінетом Міністрів України.

У процесі переробки іноземних товарів не допускається використання українських товарів (крім палива та енергії), на які законом встановлено вивізне мито.

Обмеження або заборони щодо ввезення окремих видів товарів на митну територію України з метою переробки встановлюються законом. За обґрунтованої необхідності Кабінет Міністрів України має право визначати:

- 1) товари, при розміщенні яких у митний режим переробки на митній території застосовуються фінансові гарантії відповідно до розділу X Кодексу;
- 2) продукти переробки та/або товари, продукти переробки яких підлягають обов'язковому реекспорту за межі митної території України;
- 3) мінімальне співвідношення вартості іноземних та українських товарів для окремих категорій товарів, що піддаються операціям з переробки;
- 4) перелік товарів, які не можуть бути допущені до переробки для вільного обігу на митній території України;
- 5) товари, розміщення яких у митний режим переробки на митній території забороняється.

Поміщення товарів у митний режим переробки на митній території допускається з письмового дозволу митного органу за заявою власника цих товарів або уповноваженої ним особи. Разом із заявою власник товарів або уповноважена ним особа подає митному органу такі документи:

- зовнішньоекономічні договори або документи, що їх замінюють, на підставі яких зазначені в заяві товари були чи будуть ввезені на митну територію України, і які повинні містити, зокрема, відомості про обов'язковий обсяг виходу продуктів переробки, конкретний обсяг робіт і строк їх виконання. Якщо зовнішньоекономічний договір або документ, що його замінює, не містить зазначених відомостей, такі відомості подаються окремим документом;
- технологічні схеми переробки (крім випадків ввезення товарів з метою ремонту, у тому числі модернізації, відновлення та регулювання), в яких повинні бути зазначені відомості про всі етапи переробки та процесу перетворення товарів, розміщених у митний режим переробки на митній території, на продукти переробки, кількісні показники товарів, розміщених у митний режим переробки на митній території, та інших товарів, що витрачаються підприємством на здійснення операцій з переробки, з

обґрунтуванням виробничих втрат товарів на кожному етапі, а також відомості про найменування та кількість відходів переробки;

- договори на переробку товарів з іншими підприємствами, якщо окремі операції (або повний цикл) з переробки товарів здійснюватимуться такими іншими підприємствами;
- інші документи за бажанням власника товарів або уповноваженої ним особи - висновки державних органів, експертних установ, організацій, державні стандарти й стандарти підприємства, технічні умови, описи чи креслення зразків, відповідно до яких здійснюватиметься переробка, тощо.

Дозвіл на переробку товарів на митній території України видається митним органом, у зоні діяльності якого буде розпочато або здійснено повний цикл операцій з переробки товарів на митній території України, підприємству безоплатно протягом п'яти робочих днів від дати реєстрації відповідної заяви.

Якщо зовнішньоекономічний договір, на підставі якого здійснюватиметься переробка, передбачає ввезення товарів з метою переробки окремими партіями протягом певного періоду часу на однакових умовах, дозвіл видається на обсяг товарів і строк, визначені зовнішньоекономічним договором, але не більше ніж на один рік.

Виникнення або виявлення митним органом обставин, які не відображені у документах підприємства і які впливають на найменування та обсяги виходу продуктів переробки, а також встановлення законодавством України заборон чи обмежень щодо переробки відповідних товарів на митній території України є підставою для надання відмови в митному оформленні наступних партій товарів, що ввозяться на митну територію України з метою переробки. Якщо такі обставини не мають впливу на найменування та обсяги виходу продуктів переробки, то відомості про такі обставини вносяться до раніше виданого дозволу.

У дозволі на переробку товарів на митній території України зазначається перелік операцій з переробки та спосіб їх здійснення.

У видачі дозволу на переробку товарів на митній території України не може бути відмовлено з огляду на:

- 1) країну походження, країну відправлення або країну призначення цих товарів;
- 2) наявність на митній території України товарів, ідентичних за описом, якістю та технічними характеристиками товарам, що ввозяться для переробки;
- 3) вид зовнішньоекономічного договору, на підставі якого ці товари були чи будуть ввезені на митну територію України, за винятком договорів, які заборонені законами України;
- 4) форму розрахунку за зовнішньоекономічним договором, на підставі якого ці товари були чи будуть ввезені на митну територію України, крім форм розрахунку, заборонених законодавством України.

Для прийняття рішення про надання дозволу на переробку митним органом:

- здійснюється детальний аналіз документів, поданих для розгляду;
- вивчаються державні стандарти й стандарти підприємства, технічні умови, описи та креслення, відповідно до яких має здійснюватися переробка товарів, поміщених у митний режим переробки;

- розглядаються можливість дотримання підприємством установлених законодавством умов переробки, технологічні особливості процесу переробки та можливість ідентифікації товарів, поміщених у митний режим переробки в продуктах переробки.

Видачі дозволу на поміщення товарів у митний режим може передувати огляд територій, приміщень складів та інших місць, де знаходяться або можуть знаходитися товари і транспортні засоби, що підлягають митному контролю, з метою встановлення наявності у заявника режиму переробки та/або переробника:

- технологічного обладнання, що забезпечує виконання операцій з переробки, зазначених у заяві підприємства, а також отримання продуктів переробки за найменуваннями та у кількості, зазначених у заяві підприємства, з товарів, які згідно із заявою планується помістити у режим переробки на митній території;
- приміщень (резервуарів, майданчиків), призначених для зберігання всіх найменувань та кількості товарів, поміщених у митний режим переробки, й продуктів переробки, зазначених у заяві, з метою встановлення їх відповідності заявленим відомостям;
- умов для забезпечення обліку та зберігання товарів, поміщених у митний режим переробки, й продуктів переробки та унеможливлення несанкціонованого вилучення їх з місць переробки та зберігання;
- можливості забезпечення дотримання установлених законодавством норм переробки, у тому числі технологічних особливостей процесу переробки та можливості ідентифікації перероблених товарів у продуктах переробки.

Рішення щодо проведення такого огляду приймається в установленому порядку посадовою особою митного органу, якою згідно з Кодексом та Порядком виконання митних формальностей відповідно до заявленого митного режиму, затвердженим наказом Мінфіну від 31.05.2012 № 657 надається дозвіл на поміщення товарів у митний режим переробки на митній території, з урахуванням номенклатури товарів, що піддаються операціям з переробки, характеристики таких операцій та інших обставин, із визначенням завдань для такого огляду.

За відсутності в підприємства технологічної можливості забезпечити роздільне зберігання товарів, поміщених у митний режим переробки, та продуктів їх переробки від інших товарів для еквівалентних товарів допускається невідокремлене зберігання.

Рішення про відмову у видачі дозволу на переробку товарів на митній території України приймається, якщо:

- 1) відомостей, зазначених у поданих заявником документах, недостатньо для визначення обов'язкового обсягу виходу продуктів переробки, що утворюються в результаті переробки товарів;
- 2) митний орган виявив невідповідності у відомостях, що містяться у поданих заявником документах, або недостовірність цих відомостей;

3) митним органом встановлено відсутність належного технологічного обладнання, приміщень, умов для обліку і зберігання товарів, що ввозяться з метою переробки;

4) підприємством не дотримано встановлених законодавством України заборон чи обмежень щодо переробки товарів на митній території України.

Дозвіл на переробку товарів на митній території України може бути змінено або відкликано митним органом, якщо його видано на підставі недостовірних даних, що мали істотне значення для прийняття рішення про його видачу, або якщо підприємство, якому видано такий дозвіл, не дотримується положень Кодексу та інших актів законодавства України з питань державної митної справи.

За письмовою заявою власника товарів або уповноваженої ним особи митним органом може бути винесено попереднє рішення щодо можливості поміщення товарів у митний режим переробки товарів на митній території.

Якщо митні органи не можуть забезпечити ідентифікацію товарів, що ввозяться на митну територію України з метою переробки, відповідно до статті 326 Кодексу можуть бути застосовані інші способи забезпечення ідентифікації з урахуванням характеру операцій з переробки та особливостей технологічного процесу, наприклад, такі як:

- 1) посилення на опис спеціального виробничого маркування або номерів;
- 2) пломби, печатки, штампи або інше індивідуальне маркування;
- 3) зразки, ілюстрації чи технічний опис;
- 4) проби;
- 5) документальне підтвердження, яке стосується передбачених операцій (такі як контракти, рахунки-проформи, комерційна переписка), які свідчать про те, що продукти переробки вироблені з товарів, які ввозяться для переробки.

Можливість встановлення наявності ввезених товарів у продуктах переробки не є обов'язковою для допуску товарів для переробки на митній території України у випадках, якщо:

- 1) такі товари можуть бути ідентифіковані шляхом представлення докладних даних про витрачені ресурси та технології виробництва продуктів переробки чи шляхом здійснення митного контролю під час проведення операцій з переробки; або
- 2) митний режим переробки на митній території завершується реекспортом продуктів переробки товарів, ідентичних за описом, якістю та технічними характеристиками товарам, допущеним для переробки на митній території України.

Кількість операцій з переробки товарів у митному режимі переробки на митній території не обмежується.

Операції з переробки товарів можуть включати:

- 1) власне переробку товарів, у тому числі: обробку, монтаж, демонтаж, використання окремих товарів, які сприяють чи полегшують процес виготовлення продуктів переробки;
- 2) ремонт товарів, у тому числі модернізацію, відновлення та регулювання, калібрування.

Окремі операції з переробки товарів або повний цикл переробки за дорученням підприємства, якому видано дозвіл на переробку товарів на митній території України, та з дозволу митного органу можуть здійснюватися іншими підприємствами. При цьому, відповідальність перед митними органами за порушення визначеного порядку переробки товарів несе підприємство, якому видано дозвіл на проведення операцій з переробки товарів на митній території України. Дозволи на виконання окремих операцій з переробки або повного циклу переробки надаються одночасно з дозволом на переробку товарів на митній території України або, за необхідності, - на підставі заяви відповідної особи після надання цього дозволу та відображаються у ньому.

Згідно статті 151 Кодексу строк переробки товарів на митній території України встановлюється митним органом у кожному випадку під час видачі дозволу підприємству, виходячи з тривалості процесу переробки товарів та розпорядження продуктами їх переробки. Зазначений строк обчислюється, починаючи з дня завершення митного оформлення митним органом іноземних товарів для переробки. За заявою підприємства, якому видано дозвіл на переробку товарів, з причин, підтверджених документально, строк переробки товарів на митній території України продовжується зазначеним митним органом, але загальний строк переробки не може перевищувати 365 днів, крім випадків, зазначених нижче.

Законами України може визначатися більший строк переробки товарів, а для підприємств суднобудівної промисловості (в межах класу 30.11 групи 30.1 розділу 30, класу 33.15 групи 33.1 розділу 33 КВЕД ДК 009:2010) загальний строк переробки не може перевищувати 730 днів.

Виходячи з технологічних особливостей переробки окремих товарів, попередньо встановлений строк їх переробки за письмовою заявою підприємства, якому видано дозвіл на переробку, може бути продовжений митним органом, яким видано відповідний дозвіл на переробку, у тому числі понад строк, передбачений частиною першою цієї статті. У разі відмови у продовженні такого строку митний орган зобов'язаний невідкладно письмово або в електронній формі повідомити особі, яка звернулася із заявою про його продовження, про причини та підстави такої відмови.

Якщо товари, поміщені у митний режим переробки на митній території, не можуть бути своєчасно реекспортовані внаслідок накладення на них арешту (крім арешту внаслідок позовів приватних осіб), вилучення у справі про порушення митних правил, аварії або дії обставин непереборної сили, за умови підтвердження факту такої аварії або дії обставин у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, строк переробки на митній території зупиняється на час такого арешту (вилучення, аварії, дії обставин непереборної сили).

Перевірка митними органами дотримання митного режиму переробки на митній території

Товари, поміщені в митний режим переробки на митній території, а також продукти їх переробки протягом всього строку перебування в цьому

режимі знаходяться під митним контролем. Митні органи можуть проводити перевірку товарів, ввезених для переробки на митній території України, а також продуктів їх переробки у будь-якої особи, яка здійснює операції з переробки таких товарів.

Митні органи здійснюють контроль за обов'язковим обсягом виходу продуктів переробки, що утворюються в результаті переробки товарів на митній території України. Дані про обов'язковий обсяг виходу продуктів переробки зазначаються в зовнішньоекономічному договорі (контракті) на переробку товарів або в окремому документі, що подається митному органу підприємством для отримання дозволу на переробку товарів на митній території України.

Для підтвердження даних про обсяг виходу продуктів переробки центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, може звертатися до інших центральних органів виконавчої влади або експертних установ. Такі звернення не є підставою для відмови у видачі дозволу на переробку товарів на митній території України або для зупинення дії раніше виданих дозволів протягом всього періоду їх розгляду.

Порядок митного оформлення продуктів переробки

Під час реекспорту продуктів переробки вони підлягають декларуванню митному органу з поданням переліку українських товарів, витрачених під час здійснення операцій з переробки іноземних товарів, із зазначенням їх кількості та вартості.

Декларант має право заявити українські товари (крім палива та енергії), що повністю використані під час переробки іноземних товарів, у митний режим експорту. Митне оформлення в такому випадку здійснюється у порядку, встановленому Кодексом та іншими законами України для митного оформлення експорту українських товарів.

Продукти переробки можуть реекспортуватися однією чи кількома партіями. Допускається вивезення продуктів переробки за межі митної території України не через той митний орган, через який товари ввозилися на цю територію для переробки.

Якщо умовами переробки іноземних товарів на митній території України передбачено проведення розрахунків частиною продуктів їх переробки, такі продукти підлягають митному оформленню відповідно до митного режиму імпорту з оподаткуванням митними платежами та застосуванням заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, передбачених законом.

Реалізація на митній території України продуктів переробки, власником яких є нерезидент, здійснюється через зареєстроване в Україні його представництво, на яке покладається обов'язок з декларування цих продуктів переробки для вільного обігу. Продукти переробки також можуть бути реалізовані підприємству, яке їх виготовило.

Реалізація на митній території України продуктів переробки, виготовлених з товарів, власником яких є підприємство-резидент, якому

митним органом надано дозвіл на їх переробку, здійснюється після поміщення зазначеним підприємством таких продуктів переробки в митний режим імпорту зі сплатою митних платежів, якими відповідно до законів України оподатковуються товари під час ввезення на митну територію України в режимі імпорту, та із застосуванням до таких продуктів переробки встановлених відповідно до закону заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Переробка товарів для вільного обігу на митній території України

Дозволяється ввезення товарів для переробки на митній території України з метою подальшого митного оформлення продуктів переробки для вільного обігу на цій території.

Товари можуть бути допущені до переробки для вільного обігу на митній території України за умови, що:

- 1) митний орган може впевнитися в тому, що продукти переробки були отримані саме з цих товарів; та
- 2) товари після переробки не можуть бути економічно вигідно відновлені у первинному стані.

Переробка товарів для вільного обігу на митній території України завершується шляхом поміщення продуктів їх переробки у митний режим імпорту. За рішенням декларанта або уповноваженої ним особи допускається поміщення зазначених продуктів в інші митні режими.

Залишки або відходи, що утворилися в результаті здійснення операцій з переробки іноземних товарів і мають господарську цінність та/або можуть бути утилізовані, підлягають поміщенню в цьому стані у відповідний митний режим до закінчення строку переробки товарів. За бажанням декларанта або уповноваженої ним особи залишки або відходи можуть декларуватися за одним класифікаційним кодом згідно з УКТ ЗЕД, за умови, що цьому коду відповідає найбільша ставка мита. Якщо до окремих товарів, які входять до зазначеної партії, застосовуються передбачені законом заходи нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, такий спосіб декларування не звільняє декларанта від додержання зазначених заходів щодо цих товарів.

Інші відходи з дозволу митного органу підлягають видаленню відповідно до законодавства України до закінчення строку переробки товарів.

Еквівалентна компенсація

Продукти, отримані в результаті переробки еквівалентних товарів, для цілей застосування цієї глави вважаються продуктами переробки іноземних товарів. Під еквівалентними товарами розуміються українські та іноземні товари, які є ідентичними за описовими, кількісними і технічними характеристиками іноземним товарам, які вони замінюють, ввезеним для операцій з переробки на митній території України. Дозволяється здійснення реекспорту продуктів переробки, одержаних з використанням еквівалентних товарів, до ввезення товарів для переробки на митній території України або до завершення операцій з їх переробки.

Митний режим переробки на митній території завершується шляхом реекспорту продуктів переробки чи поміщення їх в інший митний режим, а також у випадках припинення митного режиму переробки на митній території.

Митний режим переробки на митній території припиняється митним органом:

- 1) конфіскації товарів;
- 2) повної втрати товарів унаслідок аварії або дії обставин непереборної сили, за умови підтвердження факту такої аварії або дії обставин у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

У разі припинення митного режиму переробки на митній території реекспорт товарів та продуктів їх переробки не вимагається, а фінансові гарантії, надані відповідно до статті 148 цього Кодексу, підлягають поверненню.

Розпорядження товарами, що поміщені у митний режим переробки на митній території, у разі відкликання дозволу на переробку

Протягом 20 днів від дати відкликання дозволу на переробку товарів на митній території України підприємство повинно завершити розпочаті операції з переробки, а товари, поміщені в митний режим переробки на митній території, у строк до 30 днів з дати відкликання дозволу на переробку товарів повинні бути вивезені за межі митної території України або заявлені в інший митний режим в порядку, визначеному Кодексом. Якщо завершення розпочатих операцій з переробки протягом 20 днів є неможливим без спричинення неповоротної шкоди товарам або технологічному обладнанню, переробка зазначених товарів завершується відповідно до технологічної схеми переробки. У такому разі товари протягом 10 днів з дати фактичного завершення їх переробки підлягають вивезенню за межі митної території України або поміщенню в інший митний режим. У разі невиконання підприємством зазначених вище вимог, забезпечені фінансовою гарантією (якщо така гарантія надавалася відповідно до частини третьої статті 148 Кодексу), підлягають виконанню.

митний режим переробки за межами митної території

Відповідно до статті 162 Кодексу переробка за межами митної території - це митний режим, відповідно до якого українські товари піддаються у встановленому законодавством порядку переробці за межами митної території України без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, за умови повернення цих товарів або продуктів їх переробки на митну територію України у митному режимі імпорту.

Товари, поміщені в митний режим переробки за межами митної території, протягом всього строку перебування у цьому режимі перебувають під митним контролем.

Поміщення товарів у митний режим переробки за межами митної території в установлених законом випадках здійснюється зі сплатою вивізного мита.

Не підлягають поміщенню у митний режим переробки за межами митної території товари (крім тих, що вивозяться з метою ремонту), які при імпорті були звільнені від оподаткування митними платежами відповідно до Кодексу та Податкового кодексу України.

За обґрунтованої необхідності Кабінет Міністрів України має право визначати:

- 1) продукти переробки, залишки переробки, а також товари, продукти переробки чи залишки переробки яких підлягають обов'язковому поверненню на митну територію України і випуску у вільний обіг;
- 2) мінімальне співвідношення вартості українських та іноземних товарів для окремих категорій товарів, що піддаються операціям з переробки за межами митної території України.

Товари, продукти переробки яких визначені Кабінетом Міністрів України як обов'язкові до повернення на митну територію України, вивозяться у митному режимі переробки за межами митної території із застосуванням заходів гарантування на суму їх вартості в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Якщо умовами переробки товарів за межами митної території України передбачено проведення розрахунків частиною товарів, призначених для переробки, така частина товарів при вивезенні за межі митної території України декларується у митному режимі експорту.

Поміщення товарів у митний режим переробки за межами митної території допускається з письмового дозволу митного органу за заявою власника цих товарів або уповноваженої ним особи. Разом із заявою власник товарів або уповноважена ним особа подає митному органу такі документи:

- 1) зовнішньоекономічні договори або документи, що їх замінюють, на підставі яких здійснюватиметься переробка товарів і які повинні містити, зокрема, відомості про обов'язковий обсяг виходу продуктів переробки, конкретний обсяг робіт і строк їх виконання. Якщо зовнішньоекономічний договір або документ, що його замінює, не містить зазначених відомостей, такі відомості подаються окремим документом;
- 2) технологічні схеми переробки (крім випадків вивезення товарів з метою ремонту, у тому числі модернізації, відновлення та регулювання), в яких повинні бути зазначені відомості про всі етапи переробки і процесу перетворення товарів, поміщених у митний режим переробки за межами митної території, на продукти переробки, кількісні показники товарів, поміщених у митний режим переробки за межами митної території, та інших товарів, що витрачаються на здійснення операцій з переробки, з обґрунтуванням виробничих втрат товарів на кожному етапі, а також відомості про найменування та кількість відходів переробки;
- 3) інші документи за бажанням власника товарів або уповноваженої ним особи, такі як висновки державних органів, експертних установ, організацій, державні

стандарти і стандарти підприємства, технічні умови, описи чи креслення зразків, відповідно до яких здійснюватиметься переробка, тощо.

Дозвіл на переробку товарів за межами митної території України видається підприємству митним органом безоплатно протягом п'яти робочих днів з дати реєстрації відповідної заяви.

Якщо зовнішньоекономічний договір, на підставі якого здійснюватиметься переробка, передбачає вивезення товарів з метою переробки окремими партіями протягом певного періоду часу на однакових умовах, дозвіл видається на обсяг товарів і строк, визначені зовнішньоекономічним договором, але не більш як на один рік.

Виникнення або виявлення митним органом обставин, які не відображені у документах підприємства, але які впливають на найменування та обсяг виходу продуктів переробки, а також встановлення законодавством України заборон чи обмежень щодо переробки відповідних товарів за межами митної території України є підставою для надання відмови у митному оформленні наступних партій товарів, що вивозяться за межі митної території України з метою переробки. Якщо такі обставини не мають впливу на найменування та обсяг виходу продуктів переробки, відомості про них вносяться до раніше виданого дозволу.

У дозволі на переробку товарів за межами митної території України зазначається перелік операцій з переробки та спосіб їх здійснення.

Дозвіл на переробку товарів за межами митної території України може бути змінено або відкликано митним органом, якщо його видано на підставі недостовірних даних, що мали істотне значення для прийняття рішення про його видачу, або якщо підприємство, якому видано такий дозвіл, не дотримується положень Кодексу та інших законодавчих актів України.

За письмовою заявою власника товарів або уповноваженої ним особи митним органом може бути винесено попереднє рішення щодо можливості поміщення товарів у митний режим переробки товарів за межами митної території.

Відповідно до статті 166 Кодексу строк переробки товарів за межами митної території України встановлюється митним органом у кожному випадку під час надання дозволу підприємству-резиденту, виходячи з тривалості процесу переробки товарів та розпорядження продуктами їх переробки. Зазначений строк обчислюється, починаючи з дня завершення митного оформлення митним органом українських товарів для переробки. За заявою підприємства, якому видано дозвіл на переробку товарів, з причин, підтверджених документально, строк переробки товарів за межами митної території України продовжується зазначеним митним органом, але загальний строк переробки не може перевищувати 365 днів, крім випадків, передбачених нижче.

Законами України може визначатися інший строк переробки товарів.

Виходячи з технологічних особливостей переробки окремих товарів, попередньо встановлений строк їх переробки за письмовою заявою підприємства, якому видано дозвіл на переробку, може бути продовжений

митним органом, яким видано відповідний дозвіл на переробку, у тому числі понад строк, передбачений частиною першою статті 166 Кодексу. У разі відмови у продовженні такого строку митний орган зобов'язаний невідкладно письмово або в електронній формі повідомити особі, яка звернулася із заявою про його продовження, про причини та підстави такої відмови.

Якщо товари, поміщені у митний режим переробки за межами митної території, не можуть бути своєчасно реімпортвані внаслідок накладення на них арешту, аварії або дії обставин непереборної сили, за умови підтвердження факту такої аварії або дії обставин у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику, строк переробки за межами митної території зупиняється на час такого арешту (аварії, дії обставин непереборної сили).

Митні органи здійснюють контроль за обов'язковим обсягом виходу продуктів переробки, що утворюються в результаті переробки товарів за межами митної території України. Дані про обов'язковий обсяг виходу продуктів переробки зазначаються в договорі (контракті) на переробку товарів або в окремому документі, що подаються митному органу підприємством для отримання дозволу на переробку товарів за межами митної території України.

Для підтвердження даних про обсяг виходу продуктів переробки центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, може звертатися до інших центральних органів виконавчої влади або експертних установ чи в порядку, встановленому міжнародними договорами, укладеними відповідно до закону, до митних органів іноземних країн. Такі звернення не є підставою для відмови у видачі дозволу на переробку товарів за межами митної території України або для зупинення дії раніше виданих дозволів протягом всього періоду їх розгляду.

Порядок митного оформлення та оподаткування продуктів переробки

Під час ввезення продуктів переробки іноземні товари, які були витрачені у процесі переробки товарів, що вивозилися, декларуванню не підлягають.

Повне звільнення від оподаткування митними платежами застосовується до товарів, які були поміщені у митний режим переробки за межами митної території та в межах визначеного строку повертаються на митну територію України:

- 1) у тому самому стані, в якому вони були вивезені за межі митної території України, з дотриманням умов, зазначених у статті 78 Кодексу;
- 2) у відремонтованому вигляді, якщо ремонт проведено в рамках гарантійних зобов'язань.

До продуктів переробки, крім зазначених вище, застосовується часткове звільнення від оподаткування митними платежами, відповідно до якого сплаті підлягає позитивна різниця між сумою митних платежів, нарахованою на продукти переробки, та сумою митних платежів, яка підлягала б сплаті у разі імпорту відповідних товарів, які були вивезені за межі митної території України для переробки.

Продукти переробки можуть ввозитися на митну територію України однією чи кількома партіями. Допускається ввезення продуктів переробки на митну територію України через інший митний орган, ніж той, через який товари вивозилися для переробки.

Умови реалізації продуктів переробки за межами митної території України

Товари, поміщені у митний режим переробки за межами митної території, та/або продукти їх переробки можуть бути реалізовані за межами митної території України за умови митного оформлення товарів, поміщених у митний режим переробки за межами митної території, у митний режим експорту з дотриманням вимог Кодексу та інших законодавчих актів України.

Залишки і відходи, що утворилися в результаті здійснення операцій з переробки українських товарів за межами митної території України і залишаються за межами цієї території, митному контролю та митному оформленню не підлягають.

Еквівалентна компенсація

Продукти, отримані в результаті переробки еквівалентних товарів, для цілей застосування цієї глави вважаються продуктами переробки українських товарів.

Під еквівалентними товарами розуміються іноземні товари, які є ідентичними за описовими, кількісними і технічними характеристиками українським товарам, вивезеним для переробки за межами митної території України.

Дозволяється ввезення продуктів переробки еквівалентних товарів на митну територію України до вивезення українських товарів для переробки за межами митної території України або до завершення операцій з їх переробки.

Митний режим переробки за межами митної території завершується:

- 1) шляхом імпорту продуктів переробки; або
- 2) шляхом реімпорту відповідно до статті 78 Кодексу товарів, що вивозилися в режимі переробки за межами митної території; або
- 3) шляхом експорту продуктів переробки чи товарів, що вивозилися в режимі переробки за межами митної території; або
- 4) у випадках припинення переробки за межами митної території.

Митний режим переробки за межами митної території припиняється митним органом у разі:

- 1) конфіскації товарів;
- 2) повної втрати товарів унаслідок аварії або дії обставин непереборної сили, за умови підтвердження факту такої аварії або дії обставин у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

У разі припинення митного режиму переробки за межами митної території повернення товарів та продуктів їх переробки на митну територію України не вимагається, а гарантії, надані відповідно до статті 164 Кодексу, повертаються тільки у разі повної втрати товарів унаслідок аварії або дії обставин непереборної сили.

Розпорядження товарами, поміщеними у митний режим переробки за межами митної території, в разі відкликання дозволу на переробку

Протягом 20 днів від дати відкликання дозволу на переробку товарів за межами митної території України товари, поміщені в митний режим переробки за межами митної території, повинні бути заявлені до іншого митного режиму в порядку, визначеному Кодексом. У разі невиконання підприємством зазначених вимог, забезпечені гарантією (якщо така гарантія надавалася), підлягають виконанню.

митний режим знищення або руйнування

Відповідно до статті 175 Кодексу знищення або руйнування - це митний режим, відповідно до якого іноземні товари під митним контролем знищуються або приводяться у стан, який виключає можливість їх використання, з умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами, установленими на імпорт цих товарів, та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Знищення або руйнування товарів допускається з письмового дозволу митного органу за заявою власника товарів чи уповноваженої ним особи.

Дозвіл на поміщення товарів у митний режим знищення або руйнування видається митним органом, якщо власником чи уповноваженою ним особою:

- 1) укладено договір на знищення (руйнування) товарів з підприємством, уповноваженим відповідно до законодавства України на знищення (руйнування) відповідних категорій товарів;
- 2) отримано дозволу на знищення (руйнування) товарів від державних органів, до повноважень яких належить контроль за переміщенням таких товарів.

Дозвіл на поміщення товарів у митний режим знищення або руйнування видається митним органом безоплатно протягом трьох робочих днів з дати реєстрації відповідної заяви. Разом із заявою митному органу подаються:

- договір на знищення (руйнування) товарів з підприємством, уповноваженим відповідно до законодавства України на знищення (руйнування) відповідних категорій товарів;
- дозволу на знищення (руйнування) товарів від державних органів, до повноважень яких належить контроль за переміщенням таких товарів;
- копія відповідного дозвільного документа, що засвідчує право суб'єкта господарювання провадити діяльність зі знищення (руйнування) відповідних категорій товарів;
- товаротранспортні та інші товаросупровідні документи;
- інші документи, що стосуються проведення операцій зі знищення або руйнування товарів (за бажанням заявника).

У разі відмови у видачі дозволу митний орган зобов'язаний у зазначений строк письмово або в електронній формі повідомити особу, яка звернулася за отриманням дозволу, про підстави відмови.

До надання дозволу на поміщення товарів у митний режим знищення або руйнування митний орган відповідно до статті 180 Кодексу має право провести огляд місця проведення операцій зі знищення (руйнування) товарів з метою перевірки можливості проведення таких операцій відповідно до вимог законодавства.

Рішення щодо проведення такого огляду приймається в установленому порядку посадовою особою митного органу, якою згідно з Кодексом та Порядком виконання митних формальностей відповідно до заявленого митного режиму, затвердженим наказом Мінфіну від 31.05.2012 № 657, надається дозвіл на поміщення товарів у митний режим знищення або руйнування, з урахуванням номенклатури товарів, що піддаються операціям зі знищення (руйнування), характеристики таких операцій та інших обставин із визначенням завдань для такого огляду. За результатами огляду складається відповідний акт.

Не вважаються операціями зі знищення або руйнування товарів:

- 1) використання для споживання тваринами товарів, попередньо призначених для споживання людиною;
- 2) проведення з товарами операцій з переробки;
- 3) отримання продуктів переробки, включаючи монтаж, демонтаж, переробку або обробку товарів;
- 4) ремонт товарів, включаючи їх відновлення;
- 5) використання товарів як таких, що полегшують процес виготовлення продуктів переробки, якщо самі вони при цьому повністю витрачаються.

Якщо товари, які передбачається знищити або зруйнувати, можуть бути поміщені у митний режим відмови на користь держави, митний орган письмово пропонує декларантові обрати цей митний режим. За згоди власника товарів з пропозицією митного органу ці товари поміщуються в митний режим відмови на користь держави.

Поміщення товарів у митний режим знищення або руйнування здійснюється митним органом, у зоні діяльності якого проводяться операції зі знищення або руйнування.

Умови знищення або руйнування окремих категорій товарів

Відповідно до положень Кодексу та вимог, встановлених Кабінетом Міністрів України чи центральними органами виконавчої влади відповідно до їх повноважень, здійснюється знищення або руйнування окремих категорій товарів, зокрема:

- 1) лікарських і наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів;
- 2) неякісної та небезпечної продукції;
- 3) військової, мисливської, спортивної вогнепальної зброї та боєприпасів до неї;
- 4) холодної і пневматичної зброї;
- 5) вибухових речовин;
- 6) спеціальних засобів, заряджених речовинами сльозогінної та дратівної дії, засобів індивідуального захисту, засобів активної оборони та засобів для виконання спеціальних операцій і оперативного-розшукових заходів.

Знищення або руйнування товарів здійснюється за рахунок їх власника, уповноваженої ним особи чи інших заінтересованих осіб. Якщо товари опинилися у стані, що виключає можливість їх декларування у будь-який інший митний режим, ніж знищення або руйнування, у разі незгоди власника або уповноваженої ним особи самостійно організувати та оплатити процедуру знищення або руйнування таких товарів та за відсутності інших осіб, які письмово заявили митному органу про таке бажання, вартість навантажувально-розвантажувальних робіт, зберігання, перевезення, знищення (руйнування), оформлення документів та інші витрати, пов'язані з дотриманням митного режиму знищення або руйнування, а також пеня списуються (стягуються) з такого власника або уповноваженої ним особи у безакцептному порядку, а в разі неможливості такого списання (стягнення) - відшкодовуються за рахунок коштів державного бюджету.

Залишки, що утворилися в результаті знищення або руйнування товарів, у тому числі складові товару, які не були знищені або зруйновані, та отримані в результаті знищення або руйнування товарів відходи, які мають господарську цінність, підлягають поміщенню протягом 10 днів від дати знищення товарів у відповідний митний режим як іноземні товари, які перебувають під митним контролем.

Відходи, що утворилися в результаті знищення або руйнування товарів і не мають господарської цінності та не можуть бути утилізовані, підлягають видаленню відповідно до законодавства України як українські товари підприємством, яке здійснило операції зі знищення (руйнування) товарів.

Митний контроль товарів, що поміщуються у митний режим знищення або руйнування

Операції зі знищення (руйнування) товарів проводяться після випуску товарів у митний режим знищення або руйнування.

Товари, поміщені у митний режим знищення або руйнування, а також залишки та відходи, що утворилися в результаті здійснення операцій із знищення (руйнування), перебувають під митним контролем.

Митний орган має право здійснювати у будь-який час перевірку товарів, поміщених у митний режим знищення або руйнування (до моменту їх фактичного знищення), а також залишків і відходів, одержаних у результаті здійснення операцій із знищення або руйнування (до моменту їх декларування у відповідний митний режим чи видалення відповідно до законодавства України).

Відповідні посадові особи митних та інших державних органів, до повноважень яких належить контроль за переміщенням товарів, що знищуються, мають право бути присутніми під час здійснення операцій із знищення (руйнування) таких товарів.

Митний режим знищення або руйнування завершується після виконання операцій із знищення або руйнування товарів та декларування у відповідний митний режим їх залишків.

митний режим відмови на користь держави

Відповідно до статті 183 Кодексу відмова на користь держави - це митний режим, відповідно до якого власник відмовляється від іноземних товарів на користь держави без будь-яких умов на свою користь.

У митний режим відмови на користь держави поміщуються іноземні товари.

Відмова від товарів на користь держави здійснюється за відповідною письмовою заявою власника цих товарів та з дозволу митного органу. Дозвіл на поміщення товарів у митний режим відмови на користь держави надається керівником або вповноваженою ним посадовою особою митного органу, у зоні діяльності якого перебувають такі товари, за заявою власника товарів або уповноваженої ним особи. Разом із заявою митному органу подаються оригінали, а в разі їх відсутності - засвідчені в установленому порядку копії:

- документів, що засвідчують право заявника розпоряджатися товарами,
- наявних товаротранспортних та інших товаросупровідних документів;
- інших документів, необхідних для підтвердження можливості поміщення товарів у митний режим відмови на користь держави (за бажанням заявника).

Рішення про надання дозволу на поміщення товарів у митний режим відмови на користь держави або про відмову у наданні такого дозволу приймається митним органом з урахуванням положень Переліку товарів, які не можуть бути поміщені у митний режим відмови на користь держави, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 №427, не пізніше трьох робочих днів з дня надходження заяви.

Для здійснення митного оформлення товарів у митний режим відмови на користь держави їх власник або вповноважена ним особа доставляє ці товари на склад митного органу. Підставою для розміщення товарів на склад митного органу є дозвіл митного органу на поміщення цих товарів у митний режим відмови на користь держави.

Для поміщення товарів у митний режим відмови на користь держави митному органу подається МД або інший документ, передбачений законодавством України.

Товари, у поміщенні яких у митний режим відмови на користь держави було відмовлено, повинні бути задекларовані в іншому митному режимі або вивезені за межі митної території України.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 №427 визначено Перелік товарів, які не можуть бути поміщені у митний режим відмови на користь держави. Зокрема, в митний режим відмови на користь держави не можуть бути поміщені:

- товари, заборонені до ввезення в Україну, вивезення з України та транзиту через її митну територію;
- товари, що не перебувають на митній території України;
- товари, строк придатності для споживання або використання яких закінчився;

- товари, що потребують особливих умов зберігання (у разі, коли митний орган не має можливості забезпечити створення таких умов);
- товари, щодо яких не здійснено встановлені у частині першій статті 319 Митного кодексу України види контролю (у разі, коли вони підлягають таким видам контролю);
- товари, вилучені митними органами відповідно до Митного кодексу України (крім товарів, щодо яких відповідно до статті 521 Митного кодексу України припинено провадження у справі про порушення митних правил шляхом компромісу);
- ядерні матеріали, радіоактивні та небезпечні відходи, особливо небезпечні хімічні речовини, отруйні речовини;
- товари, витрати на зберігання та реалізацію яких перевищуватимуть суму надходжень від їх продажу;

Іноземні товари поміщуються у митний режим відмови на користь держави із звільненням від оподаткування митними платежами та без застосування заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Митний режим відмови на користь держави завершується після розміщення товарів на складі митного органу.

Відповідальність за неправомірне розпорядження товарами шляхом їх поміщення в митний режим відмови на користь держави несе декларант. Митні органи не відшкодовують будь-які майнові претензії осіб, які мають повноваження щодо товарів, від яких декларант відмовився на користь держави.